

Dean Rusk zagovarja v senatnih odborih ratifikacijo moskovske pogodbe

Včeraj so še druge države podpisale pogodbo - Komentarji pariškega tiska o odločitvi bonske vlade

WASHINGTON, 13. — Ameriški državni tajnik Dean Rusk je začel razlagati pred posameznimi odbori senata sporazum o prekinitvi jedrskih poskusov. Najprej je poročal pred senatnim odborom za zunanje zadeve, zatem pa pred odboroma za oborožene sile in za atomsko energijo.

Dean Rusk je predlagal odobritev moskovske pogodbe in je poudaril, da pogodba lahko pomeni prvi korak k razdobju zaupanja, ki naj bi zamenjalo sedanjo razdobje zadrževanja.

Analiziral je zatem posamezne točke pogodbe in pripomnil, da pogodba nikakor ne omejuje uporabe atomskega orožja med vojno in ne zabranjuje podzemeljskih atomskih eksplozij. Na drugi strani pa prepoveduje prav tako jedrske eksplozije v miroljubne namene, kakor v vojaške namene, ker ni mogoče razlikovati med obema vrstama eksplozij. Toda možnost nadaljevanja podzemeljskih poskusov bo preprečila zakasnitev pri ameriškem industrijskem napredovanju na atomskem sektorju, in razen tega ne bo ameriška varnost oskoda.

Poudaril je dalje, da moskovske pogodbe ne spremlja noben drugi vzporeden sporazum ali pa tak sporazum, ki bi bil z njo povezan, ter je izrazil mnenje, da je treba pogodbi, čeprav je povezana z nekaterimi tveganji, dati prednost pred neomejeno jedrsko oboroževalno tekmo, razen tega lahko pripelje tudi do novih pobud na poti miru in zaupanja.

Rusk je poudaril važnost določbe, na podlagi katere države pogodbenice lahko pogodbo odpovejo zaradi izrednih razlogov s trimesecnim odpovednim rokom. Na ta način, je pripomnil Rusk, bodo ZDA edine odločale o svojih višjih interesih, medtem ko bi bile avtomatično razrešene vse obveznosti, če bi Sovjetska zveza prekršila pogodbo. Toda to ne pomeni, da Washington ne upa, da bo pogodba »trajala in se uveljavila«.

Poudaril je tudi, da država varnost popolnoma zagotavlja, in da imajo tako ZDA kakor Sovjetska zveza interes, da se izogne medsebojnemu uničenju. Vsekakor, kljub upanju na nove pogodbe, bodo ZDA ohranile svoje sposobnosti odpora, dokler ne bo široka sporazuma o razorožitvi.

Rusk je ponovil, da ZDA ne mislijo priznati Vzhodne Nemčije, in je pobilj tezo, da bi pristop Vzhodne Nemčije k pogodbi pomenil za ostale države, ki so podpisale njeno priznanje. Dodal je, da »Sovjetska zveza nima lahko spori pristop Vzhodne Nemčije, toda mi nismo nikakor vezani, da to sporočilo sprejmemo in ni nam nobenega namena razveljaviti ga. Medtem pa se bo Vzhodna Nemčija obvezala spoštovati pogodbo, da ne bo samo zavrnjena, da ne bo nastala nobena eventualna priznanja, temveč si pridružujemo tudi pravico ugovarjati vsakemu nebrebitnemu poskusu, da bi vzhodnonemške oblasti uveljavile kakšne privilegije na podlagi pogodbe«.

Rusk je zatem takole našel pozitivne strani pogodbe: »Je drska vojna bi uničila človeštvo. Vojna je uničila sebe, prav zaradi tega, ker lahko uniči svet. Ker imajo ZDA in Sovjetska zveza atomsko orožje, ki lahko povzroči ogromno medsebojno uničenje, bo pogodba, če se bo spoštovala, zmanjšala oboroževalno tekmo, ne da bi se škodovala oboroženim silam držav pogodbenic«.

2. Pogodba bo ovirala širjenje atomskega orožja. Večina držav, ki bi v prihodnjih desetih letih mogla pripraviti jedrsko silo, je pristopila ali bo pristopila k pogodbi.

3. Pogodba bo postopoma zmanjšala radioaktivnost v zemeljski atmosferi. Rusk je pri svoji razlagi poudaril tudi naslednje točke: 1. ZDA imajo prednost v atomskem orožju, in omejitve novih poskusov bo omogočila, da se ta prednost ohrani. 2. Pogodba ne preprečuje morebitne ustanovitve atlantske večstranske jedrske sile, ker tu ne bi šlo za izkrcitev jedrskega orožja drugim državam, ker bi ZDA ohranile odgovornost nad njim s sodelovanjem svojih zaveznikov. 3. Pogodba se ne tiče izdelovanja in razmehčanja atomskega orožja.

4. Razlogi, zaradi katerih je po mnenju Ruska sovjetska vlada sprejela pogodbo, so verjetno trije: 1. Pogodba je v skladu s svetovskimi interesi; 2. Pogodba je ideološki spor; želia, da se sredstva za obrambo določijo v miroljubne socialne namene.

Glede sovjetsko-kitajskega sporazuma je Rusk izjavil, da verjetno tudi ta ima atomsko orožje, se zaveda njegove uničevalne sile, medtem ko tisti, ki ga nimajo, niso na zadevo pretirano teoretični.

Na koncu je državni tajnik sporočil, da je podal bonški vladi enako obrazložitev.

Danes so predstavniki drugih držav podpisali pogodbo v Moskvi, Londonu in Washingtonu. V Moskvi so podpisali predstavniki Laosa, Švedske, Islandije in bivšega belgijskega Konga. V Londonu so podpisali predstavniki Islandije, Malaje, Laosa, Jordana, Trinidada in Tobaga. V Washingtonu pa so danes podpisali predstavniki Jordana, Urugvaja, Islandije, Trinidada, in Tobaga, Švedske, Laosa, Libanona in Nikaragve. Do danes je v Washingtonu podpisalo pogodbo 47 držav v Londonu okoli 50, v Moskvi pa 37.

Pariški tisk danes še posebej komentira nemške napovedi o pridružitvi k moskovski pogodbi. Naslovi časopisov so na primer

Razgovor Deana Ruska z Adenauerjem v Bonnu

V POLITIČNEM ŽIVLJENJU ITALIJE

Začetek velikošmarenškega zatišja

Parlament bo oživel po tretjem septembru

Saratgov odgovor kritikom njegove ugotovitve o zapravljanju denarja za atomske električne centrale - Po napadu na vojašnico finančarjev v Valle Aurina

RIM, 12. — Velikošmarenške počitnice so se začele in politično zatišje je postalo popolno. Imed vseh političnih voditeljev je menda v Rimu samo še Sarat, ki je v soboto sprožil polemiko z ugotovitvijo, da se v Italiji zapravlja stotine milijard lir za proizvodnjo električne struje s pomočjo atomskih central. Njegovu trditve so kritizirali nekateri znanstveniki kar tudi komentatorji v »Avanti« in »Unita«. Toda Sarat jim takole odgovarja:

Atomsko centrala v Gariglianu izžulga za vsako kilovaturo 4 lire t.j. 4 milijarde letno, stala pa je okrog 10 milijard lir.

Podobna izguba je tudi v atomski centrali v Latini, s približno letom pa bo v atomski centrali v Trino Verucellese. Po drugi strani je bilo na sestanku, ki ga je sklicala svoj čas KPI, ugotovljeno, da primanjkuje v Italiji 100.000 bolniških postelj, da ni dovolj sol in stanovanj, da so na jugu ostanke železniške postaje v obsejnim mestu Dimitrogradu. Sklenitev konvencije bo prispevalo k izboljšanju železniškega prometa in prijateljstva.

Medtem se je zvedelo, da bo parlament sklican na jensensko za sedanje verjetno 10. septembra. Toda že 3. septembra se bodo začele sestajati na Montecitorioju politične komisije, ki bodo razpravljale o proračunih tistih ministrstev, ki niso bili še odobreni. Se pa ne bo sestel teden dni pozneje, verjetno 16. septembra. Obe zbornici bosta morali najprej odobriti še omenjene proračune za finančno leto, ki traja od 1. julija 1963 do 30. junija 1964. Med daljšimi zakoni, ki jih bo moral parlament odobriti je tudi zakon o osnutku za 30-odstotno povišanje pokojnin državnim upokojencem, in sicer po najnem postopku, in drugi zakonski osnutki, ki jih je sprejela vlada na svoji zadnji seji.

Policijski agenti in orožniki se po napadu na vojašnico finančarjev v Valle Aurina še vedno zelo trudijo, da bi atentatorje našli in trdijo, da so verjetno zbežali čez mejo v Avstrijo. Do sedaj so aretirali samo 33-letnega Stefana Grafa, ki ga zasljušujejo, toda verjetno le v zvezi z atentati pred 10 dnevi. Danes popoldne pa so našli na železniški progi blizu Brennerja zavojček plastične detonatorje, ki je bil povezan z bakreno žico, dolgo dva metra. Takoj so obvestili orožnike, ki so poklicali topničarje iz Verone: ti so ugotovili, da gre za detonator inozemske izdelave. Dumevajo, da so ga na progo položili atentatorji, ki jih je kakšna enota orožnikov nenadoma prepočila.

Demokristjanski poslanec Scaglia je bil naslovljen na notranje ministrstvo in na ministrstvo za pravosodje vprašanje, ki je nekoliko čudno. Vprašal je namreč oba ministrstva, ali smatra za potrebno razglediti ukrepe, ki veljajo za

mafijo, tudi na »kakršno koli vrsto terorizma, vključno na aktivnost, ki jo izvajajo v Visokem Poadižju neodgovorni elementi«. Predsednik republike Segni pa je sprejel danes med drugimi tudi predsednika bosenske pokrajine dr. Magnaga, ki je hkrati predsednik »Suedtiroler Volkspartei«. Segni je namreč odpoval iz neke vasi v pokrajini Trento, kjer je bil na krajšem oddih, v Sassari. Včeraj se je združil v Trento, kjer je sprejel vršnega komisarja tamkajšnje dežele ter predsednika dežele.

Vladna ZDA dovolila ekstradicijo Jimenezca

WASHINGTON, 12. — Ameriška vlada je sklenila dovoliti izročitev bivšega venezuelskega predsednika Bergeza Jimenezca na zahtevo venezuelske vlade. Jimenez je sedaj v zaporu v Miamiu na Floridi. Venezuelske oblasti ga obtožujejo nezaknih prilastitve denarnih sredstev in drugega premoženja.

Ameriški državni departma pravi v svojem uradnem sporočilu, da je venezuelska vlada zagotovila, da bo storila vse, da sčiti varnost Jimenezca in da mu zagotovi pravničen sodni postopek v okviru venezuelskih zakonov.

To je prvokrat, da ZDA dovoljuje izročitev nekega bivšega državnega poglavarja. Jimenez je bil predsednik Venezuele od leta 1962 do 1958, ko je bil njegov režim zrušen. Najprej je obzela v Dominikansko republiko, zatem pa je odšel v ZDA. Mogoče je, da se bo izročitev Jimenezca zavlekla zaradi sodnega postopka, ki ga je proti njemu začela nekada ženska za priznanje očetovstva.

VČERAJ JE ZAČELO DELOVATI

Ravnateljstvo za obnovo in graditev novega Skopja

40 milijard kredita Gospodarske banke Makedonije - Italijanska vlada je za Skopje prispevala 50 milijonov lir, vlada ZDA za 25 milijonov dolarjev ter 25 milijonov dolarjev dolgoročnega posojila

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 12. — Danes je začelo delovati »Ravnateljstvo za obnovo in zgraditev novega Skopja«. Predstavniki vseh republik so prevzeli svoje obveznosti, ki od njih zahtevajo uporabo izredno velikih materialnih in ljudskih sil, da bi se uresničila postavljena naloga: do 1. novembra zanjajčiti streho do 120.000 meščanov Skopja. Vaska republika je sprjela nase dvojnega naloga: da obnovi del stavbnega fonda, ki ni popolnoma uničen ter da zgradi novo naselje montažnih stavb.

Predvideva se zgraditev 10.500 stanovanj v montažnih poslopih z okrog milijon kvadratnih metrov površine z vsemi potrebnimi napravami in komunalijami. Pri izvedbi te naloge bo zaposlena vsa jugoslovanska industrija za postavljanje montažnih hiš.

Poleg montažnih hiš so iz vse države prispeli manjši kontingenti montažnih hiš iz Velike Britanije, Zahodne Nemčije in Švedske. V Skopju je sedaj tudi več strokovnih skupin iz inozemstva. Vlada Vzhodne Nemčije je sklenila ponuditi jugoslovanski vladi dolgoročni kredit v gradbenih objektih in v opremitvi za zidanje stanovanj. Nizozemska vlada je na račun pomoči za obnovo Skopja prispevala 50.000 holandskih guldenov. Italijanska vlada je prispevala 50 milijonov lir, s katerimi bodo kupili montažne hiše. Tangujnika je poslala tri tisoč funtov šterlingov. Delavska pomoč Svce za novo Skopje se je povečala od 20.000 na 70.000 frankov. V Skopje je prispel namestnik ravnatelja sveta za socialno zaščito inž. Wassmann, ki se zanima za tehnično pomoč Skopju.

Gospodarska banka Makedonije je danes odobrila prve kredite v znesku 40 milijard dinarjev za odpravo hudih posledic potresa.

Ameriški kmetijski minister Freeman je obiskal predsednika Tita in mu sporočil, da je vlada ZDA določila za pomoč Skopju 50 milijonov dolarjev, od katerih je 25 milijonov darovala, ostalih 25 milijonov pa je dolgoročni kredit. Včeraj je Freeman obiskal Titograd, danes pa Sveti Stefan in Dubrovnik, od koder se je z letalom odpeljal iz Jugoslavije.

D. D. J.

Razorožitvena konferenca

ZENEVA, 12. — Zenevska konference je danes nadaljevala delo, ki je bilo prekinjeno zaradi podpisane moskovske pogodbe. Predsednik ameriškega delegata Carapkin, sta imela včeraj prvi oči sestanek, da se dogovorita o dnevnem redu. Današnja seja konference je bila 150. seja; predsedoval je Carapkin. Prvi je govoril ameriški delegat Stelle, za njim pa Carapkin. Sovjetski delegat je izjavil, da bi moral razpravljati o ukrepih, ki jih je naštel Hruščov v svojem zadnjem intervjuju. Omenil je nenapadno pogodbo med NATO in varšavskim paktom, skrcenje vojaških proračunov, ustanovitve brezatomskih področij ter odpravo vojaških oporišč na tujih ozemljih.

Ameriški delegat pa je predlagal, naj bi razpravljali predvsem o listi ukrepov, ki kažejo večjo možnost neštiv in izvajanja, kakor so odprava nevarnosti iznenadne vojne, izmenjava vojaških odposlancev in napoved večjih vojaških premorek, zatem nenapadna pogodba med NATO in varšavskim paktom, o čemer pa se sedaj tudi ločeno razgovarjajo. Ameriški delegat je pripomnil, da kljub temu, da se po sklenitvi moskovskega sporazuma kaže neuprnost, ne bi bilo dobro preveč vztrajati pri tem, kar ni še dozorelo.

Predsednika konference sta se sporazumela, naj bi se tedenske konference nadaljevale kakor v preteklosti ter naj bi eventualno ukinili sejo, ki je bila posvečena prekinitvi jedrskih poskusov, ki je bila vsak ponedeljek. Na ta dan bi se predsednika ločena sestajala.

Nove nacionalizacije v ZAR

KAIRO, 12. — Agencija »Srednji vzhod« je izjavila, da je vlada ZAR odredila nacionalizacijo 227 industrijskih podjetij ter preklic koncesij nekaterim rudnikom in kamnolomom. Julija 1961 je vlada ZAR nacionalizirala približno 80 odstotkov privatne industrije.

Sklepi ministrov afriških držav

DAKAR, 12. — Včeraj se je končala konferenca svet ministrov 32 neodvisnih afriških držav. Delo konference je zaključil minister za zunanje zadeve Senegalije Dudu Thiam, ki je izrazil zadovoljstvo nad uspehi konference in zahvalo sodelujočim. »Storjeni so resnični napori za okrepitev afriške enotnosti«, je dejal Thiam.

Senegalski minister, ki je predsedoval konferenci, je poudaril, da je svet ministrov na tem zboru ustanovil vse organe, ki jih je dolžala lista Organizacije afriške enotnosti, in s tem odprl pot nadaljnjemu konstruktivnemu sodelovanju držav tega kontinenta. Thiam je zlasti poudaril eno-

Drakoceptstvo bonske vlade glede moskovskega sporazuma

Schroeder pojde jutri v London na razgovor z lordom Homom - Bivši minister Strauss proti sporazumu

BONN, 12. — Danes je bila seja zahodnonemške vlade, na kateri je Adenauer poročal o svojem razgovoru z Deanom Ruskom. Po seji je predstavnik vlade von Hase izjavil, da bo v tetrtek ali petek po sporazumu zunanji ministri Schroederja iz Londona, kjer se bo sestel z angleškim zunanjim ministrom, objavili o zadevi uradno sporočilo.

Zvedelo se je tudi, da je zvezna vlada sklenila podpisati pogodbo v vseh treh prestolnicah, t.j. v Washingtonu, Londonu in Moskvi.

Von Hase je tudi izjavil, da eni opažati nobene spremembe v sovjetskem stališču glede Berlina in Nemčije. Izjavil je dalje, da ni bil dovoljen datum za nadaljevanje razgovorov med Vzhodom in Zahodom; toda mogoče je, da jih bodo nadaljevali zunanji ministri zadevnih držav v drugem polovici septembra na zasedanju skupščine OZN. S tem o zvezi se še ne ve, ali so zahodnonemski zunanji ministri Schroeder odšli tedaj v New York.

O moskovskih razgovorih Deana Ruska bodo temeljito razpravljali v odboru starih poslancev v Washingtonu in v NATO.

Von Hase je ponovil, da Zahodna Nemčija podpravlja vsak ukrep, ki lahko pripelje do razorožitve. Toda Bonn je mnenja, da se pri katerem koli sklepu med Vzhodom

in Zahodom, ki se tiče Evrope, ni moč izogniti nemškemu vprašanju, in da je treba zavrniti vsak ukrep, ki bi utrdil status quo in onemogočil napredovanje, kar se tiče nemškega vprašanja.

Končno je von Hase izjavil, da je bila bonska vlada relativno pozno obveščena o možnosti, da se številne države pridružijo moskovskemu sporazumu, kar je odprlo pot pristopu Vzhodne Nemčije. Prav zaradi tega bodo v prihodnje eplodna posvetovanja med Bonom in zahodnimi zavezniki.

Ceprav prevladuje mnenje, da bo bonska vlada dokončno sklenila podpisati moskovsko pogodbo, se njeno drakoceptstvo nadaljuje, in vse kaže, da si prizadeva, da bi ustvarjala vedno nove težave in preprečila nove konstruktivne korake za pomirjenje. Tako je na primer zvečer predstavnik vlade izjavil, da bo vlada odločila o pristopu k pogodbi šele potem, ko bo odobrila današnje izjave Ruska v ameriškem senatu in ko bo slišala pojasnila, ki jih bo dal angleški zunanji ministri lord Home ministru Schroederju, ki bo v sredo odpotoval v London. Vlada bo znova obravnavala zadevo v petek.

Bivši minister za obrambo Strauss pa je danes izjavil agenciji DPA, da bavarška krščansko-socialna stranka, kateri so pred-

seduje, odločno nasprotuje moskovskemu sporazumu. Dodal je, da »Zahod s podpisom sporazuma ni dosegel nobenega izrednega rezultata: popustil je vse, kar se je od njega zahtevalo, dočim je Vzhod dosegel vse, kar je želel, ne da bi kaj nudil«.

Strauss je tudi izjavil, da je neopodbitno, da se zaveznikom ni zdelo umestno posvetovati se z Zahodno Nemčijo ali pa jo obvestiti, preden so začeli zaključevati fazo pogajanj, in da niso uštevili, da se s podpisom vzhodnonemške vlade pod pogodbo, ede faktor priznanje vzhodnonemške vlade. Kar se tiče popustitve pogoesti, pa trdi Strauss, da je to eskrajno dvomljivo.

Manolis Glezos dobil Leninovo nagrado za mir

MOSKVA, 12. — Agencija »Tass« je javila, da so danes izročili v Kremli Leninovo nagrado za mir grškemu časnikarju Manolis Glezosu, ki je preživel štiri leta v grških zaporih pod obzobjem, da je sodeloval v komunistični mreži v Grčiji. Manolis je v vojni sodeloval v odporiškem gibanju.

Kult Maomandarina

Indijsko-kitajske relacije

Pismo iz Kalkute

Ne morem molati: Indija ima dva obraza, enega za bogate turiste, drugega recimo za ekonomista. Za prvega je Hindustan Indija Koromandija, pravljica dežela, polna ekotičnega kolorita, ciganske folklorne, bogatih dvorcev, fakirjev ito. z eno besedo čudežna dežela.

Njegov program obsega obisk Agre z znamenito grobnico Taj Mahal, freske v Ajanti in Ellori, Banares, sveto mesto hindov, letno rezidenco Simlo, Jaipur z znamenito palačo Hawa Mahal, ogled Madure, najbolj svetega mesta v južni Indiji, obisk Rajasthana z njegovimi znamenitimi mogulskimi dvorci.

Doživljaj drugačno Indijo, popolnoma drugačno. Zdjaj ko se vračam domov, ko sem prekriziral ves indijski jug, se znojim od jutra do večera pa se ponoči, je celo New Delhi z vsemi svojimi pompoznimi viktorijanskimi palačami, skverji in parki, palačami, bleščecimi se v meglici popoldanske vročine, pa s svojim Connought kompleksom je lepa kulisa, le fasada.

Ali ni tudi Rio lepo kulisa pa Petropolis, Brazilija, Lima? Kako monoton, kako revna je pravzaprav ta dežela Brazilija in vendar — ka so fascinirani turisti ob pogledu na Copacabano, navdušeni se vračajo iz Sao Paula, toda — ali so videli favele, brazilske slume?

Le nekaj sto metrov od mojega hospica v Kalkuti — Salvation Army je namenjen tistim, ki potujejo za svoj denar — so ponoči tisočji in tisočji na ulicah. V veliki Kalkuti, ki šteje baje je osem milijonov ljudi, spi po cementnih domačinov tri milijone ljudi na cestah, pločnikih in stopniščih!

V neposredni bližini Howrah mostu — ta veže oba dela mesta — je pravo mavrišče človeškega rodu. Scena na glavni kalkutski postaji me spominja na pravi exodus, na prizore iz leta 1945, ko so se milijoni in milijoni vračali iz koncentracijskih taborišč, na velike človeške katastrofe.

Zvečer, po šesti uri, se na ulicah Kalkute pojavijo stotisoči in stotisoči s svojimi stonjami, začne se nočni cikel življenja, zjutraj, ko je sonce že prizgalo svoje luči in zakrpičuje kolese tramvajev, spet izginejo kot bi jih postarala neznanja sila. Mrtve duše Dostojevskega so se izgubile v velikem labirintu človeških usod.

Le nekaj sto kilometrov od tod, v Darjeelingu, so indijski javani (voljaki), zasedli vse prelaze, ki vodijo v sosedni Sikkim — na Kitajsko. Bloktrali so celo znameniti Tiger Hill, odkoder se nudi tako lep pogled na himalajske visoke Kančenjunge. The Statesman iz Kalkute je že večkrat v odprtem pismu apeliral na oblast, naj nekaj ukrenejo. Turisti namreč zdaj ne morejo več obudovati sončnega vzhoda na Himalaji, kaj bi dali, ko bi lahko spet zrlj, kako tone sonce za zasneženimi gorami!

Kitajska? Da, ta velikani med velikani pritiska kot kakšna grozljanska ledena masa na slabo zaščiten indijsko mejo. Ta masa se ne otaja niti za ped celo v najbolj vročih predmonsunskih mesecih.

Kakšna tragedija! Dve deželi, v obeh skupaj živi skoraj dve petini celotnega prebivalstva naše zemlje, si stojita nasproti iz oči v oči, na več tisoč km dolgi fronti. Dve državi z najnižjim standardom na svetu (v Jemenu, Boliviji in še kje je nižji, toda...). Kjer ne znaša povprečni dohodek na prebivalca letno niti 60 dolarjev, se spravi niti 45.000 din.

Vendar še ni dolgo tega, kar so v New Delhiju in Pekingu z vsemi fanfarami objavili, da med Indijo in Kitajsko v vsej zgodovini ni bilo nobenih sporov in spopadov. Kitajske romarje, ki so pred začetkom našega štetijske obiskali antično Gandharro (dolina — Inda), navezali stike s starijnimi indijskimi univerzami, so proglasili celo za prve ambasadorje dobre volje.

Dve državi, kjer je človeška tragedija dosegla svoj vrhunec, pravzaprav svojo najnižjo stopnjo za našega življenja, pred petnajstimi leti — na Kitajskem je divja-

la takrat za državljanska vojna, Indija pa je bila sprječ delitve in selitve milijonov in milijonov še zelo oslabljena — trošita svojih dragocenih energije za nekaj tisoč kvadratnih kilometrov gorske puštinje.

Kaj hoče Kitajska? Vedno, kadar sem se spet za nekaj sto kilometrov približal veliki uganki onkraj Himalaje, sem se najprej vprašal — kaj pa hoče Kitajska. Ali jo bom morda iz prestolnice Pakistana bolje razumel kot iz afganskega glavnega mesta, ali bom prišel v Kalkuti bližje odgovoru, kaj je Kitajska, kot v New Delhiju. Odkrito priznam, v Nepal, na sami meji Kitajske, nisem veliko razmišljal o velikem sosedu na severu. Preveč me je prevzel pogled na Himalajo, toliko zanimivega je bilo v Katmanduju...

Toda v Kalkuti... Kaj se neki dogaja znotraj velikega zidu, v »kraljestvu sredine« — kakor se je nekada ta dežela dejansko, ne je simbolizirala, imenovala. Ali pomeni napad na Indijo, da so v Pekingu odločili prekoračiti zid, ki so ga dali zgraditi nekdanji mandarinski vladarji in zasadijo svoje rdeče zastave zunaj okopov? Da jim je postal ta že pretesen. Mislijo na nove avanture v Aziji, tisti Aziji, kjer je vsaj 75 odstotkov prebivalstva podhranjenih, kjer znaša povprečni obrok hrane na dan komaj 1600 do 2000 kalorij.

Kakšna tragedija, ponavljam. Komaj nekaj let po večstoletnem hipocritevanju evropskim državam, po cvetoči pomladi in prvih mesecih po osvoboditvi je azijsko nebo že polno pretežnih znamenj. Kot Evropa v srednjem veku.

Malaja je v sporu z Indonezijo in Filipini, Indija je angažirana ker na dveh frontah, na Himalaji (v Ladaku in v Nefi) meri svoje moči s Kitajsko, v Kašmirju pa ima pred seboj močnega dublerja in nasprotnika — Pakistan. Kaj če zmaga pri muslimanih verski fanatizem (Pakistan je uradno in formalno islamska republika) — ali se bo Indija lahko borila in merila kar na dveh frontah? Zgodovina, kakor vemo, nas to vprašanje ne daje pritrilnega odgovora. Se Atlas, velikani je težko dihati pod svojim bremenom!

Spor med dvema državama tako kolosalnih dimenzij, od katerih je vsaka zase prepričana v absolutno pravilnost svojega stališča, svojih političnih konceptov, kakor sta v vsaki zase prepričana v organiziranost Kitajske in liberalno demokratske Indije, je že sam po sebi poln eksplozivnih zapletov, obratov, nabit je z energijo kot oblak med nevihto. Ta spor se ne more poravnati s preprostimi stiskom in roke med Nehrujem in predsednikom kitajske vlade, Reperkusije spora, pravzaprav je to že spopad, se čutijo že izven meje Azije.

Indijska diplomacija izgublja svoje pozicije v Aziji korak za korakom. To so ugotovili na nedavnem posvetovanju indijskih diplomatskih predstavnikov, akreditiranih v deželah Jugovzhodne Azije. Cedalje več znakov je, da sekundira Kitajski v tem tu di indonezijska diplomacija.

To da je Peking aktivnejši in bolj dinamičen od New Delhija, v Afriki je že davno znano. Kitajci so pobrali tudi Rusom nekaj dragocenih pozicij v Afriki in celo v Latinski Ameriki... So v politični ofenzivi na vsej črti od japonskih otokov do Vzhodne Afrike in Južne Amerike, svoje prste imajo celo v nekaterih evropskih partijah...

To ni več obracun med bogatim evropskim plantažarjem in azijskim kulijem, med tehničarji Evrope in pauperizirano azijsko državo. Pirat, običen v uniformo britanske kraljevske mornarice, ne prihaja več iz Evrope, »Zahoda«, marveč iz — »Vahoda«. Zahod je v Aziji praktično že v defenzivi, tu se pojavlja predvsem kot spreten in podjeten investitor, le Američani se ne dajo pregnati z dobro obložene mize — Jugovzhodne Azije.

Pa Pakistan — defensor fidei

muslimanov? Spor med Francijo in Nemčijo zaradi Alzacije in Lorene je sedemdeset let zasturljal ozračje v Evropi. Kar trikrat so Nemci prekoračili Reno, trikrat so izobesili svoje zastave v Parizu. Pomizana Francija je skušala znova doseči izgubljeno v Afriki in Aziji, pripravljala se je za »evanhele«, toda Nemčija je postala z Bismarckom, »eželeznim kanclerjem«, svetovna veselisa.

Ali sta Indija in Pakistan danes tam, kjer sta bila nekada Francija in Nemčija? Ali ima kašmirsko vprašanje res kaj skupnega z alzaškim? Mislim, da je podobnost samo navidezna. Kljub napetim odnosom med New Delhijem in Rawalpindijem (prestonico Pakistana) je vse več dejstev, ki kažejo na to, da bo na obeh straneh zmagal razum in da gre samo za nesrečne posledice delitve nekdanje britanske Indije v dve državi.

Z vzhoda je začel pihati vzhodni veter, Kitajci pravijo, da bo zmagal, toda ozračje ni razčistil, prej ga je zatemnil.

Danes, osem let po bandunski konferenci, se je evropski gospodar praktično že umaknil iz Azije, dobra zemlja Kitajske rodi zdaj več, vendar pa ogrožajo letino težki oblaki. Ali se bodo razkadiji, ali bodo s Himalaje pobrali vojaške šotore?

MIRAN OGRIN
(»Naši razgledi«)

Odšel je arhitekt Emil Medvešček

V nedeljo so v Ljubljani pokopali arhitekta Emila Medveščeka. Odšel je sredi velikega projektantskega dela pri komaj 52 letih. Izšel je iz Plečnikove šole, toda bil je samostojen ustvarjalec. Tudi s študija v tujini ni nekritično prenašal vzorov domov. Poleg številnih drugih stavb so najbolj poznani njegovi objekti v Ljubljani; inštitut Josefa Stjepana. Glavna zadržana zveza in pa hotel Lev (na sliki levo).

»Trio de Santa Cruz« v Portorožu in Izoli

Ime tega nenavadnega španskega ansambla iz Barcelone, »Trio de Santa Cruz«, je po vsem svetu že tako znano, da organizator dveh nastopov v Portorožu in Izoli (sobota in nedelja, 10. in 11. tega meseca) — Turistična zveza Koper — sploh ni verjel in se je celo pomiril z dejstvom, da gre spet za enega od imitatorjev tega znamenitega ansambla. Tokrat se je na srečo ustel: v sporu tradicionalne »Portoroške« noči so sodelovali veliki »star« španskih in latinsko-ameriških pesmi, in sicer José Garcia Lorens, Miguel Canero La Huerta in Carlos Centurion, ki je nadomestil prejšnjega člana tria Luisa Perisa.

Marsikoga bo zanimalo, kako je pravzaprav prišlo do jugo-

knjige ~ gledališče ~ glasba ~ slikarstvo

slavanske turneje. Ko je v januarju leta 1961 gostoval v Tel Avivu zagrebški folklorni ansambel »Lado«, so nekoga dne odšli njegovi člani na plažo, da bi se ogreli na vročem soncu. S seboj so imeli žogo in igrali odbojko. Nekdo od članov tega ansambla pa je slučajno slišal, ko je receptor hotela zaklical: »Trio de Santa Cruz«. Tudi ta ansambel je namreč tiste dni gostoval v Izolu. »Ladovci« so pustili žogo in obkolili tri simpatične fante in v njih spoznali znameniti Trio de Santa Cruz. Se isti dan so postali dobri znanci in to je letos pripeljalo Santa Cruz v Jugoslavijo, v Portorož in Izolo.

O portoroški noči lahko z mirno vestjo rečemo, da bi bila ta noč prazna brez nastopa simpatičnih Špancev, ki jih spremlja znani zagrebški trio Dražena Boića. Proč menda v zgodovini pa je blagajna v izolskem Letnem kinu morala odklanjati nove in nove postulatke, saj je ta razmeroma majhen prostor sprejel v nedeljo zvečer več kot 1500 gostov.

Kaj pojo Španci, doma iz Barcelone? Pojo španske pesmi, znane mehike popevke in južnoameriške ritme. Kako pojo? Menda sploh ne pojo, ker so narejeni iz glasbe, iz melodije in ritma, ker jih je samo gibanje, temperament, radost petja, uživanje v ritmu, kot da bi bile njihove pesmi narkotiki, ki jih sproti omamljajo. Kdor je kdaj poslušal ta trio na številnih ploščah, ki datirajo še iz leta 1952 nazaj (npr. Decca in druge), si lahko predstavlja, kako izvajajo »Malagueño« in druge popevke danes!

Ko sem jih poslušal v Izoli, je pred menoj podzavestno zrasla predstava neke abstraktne skulpture: trije vitki stebri, ki kot da poganjajo iz zemlje, se zrastejo v zaobljeno podobo nečesa, kar lahko imenujemo »Litanija«. Tako do milimetra so natančni, tako globoko doživeti, tako artistično perfektni, da predstavljajo njihova poustravljenega dejanskega popolnost glasbene in vokalne interpretacije.

Vsi sedem sočasno igrajo kitaro, vsi istovestno tudi plešejo in se gibajo, vselej je premikajo, nemirni so, navdušeni in navzven. Ne, napovedovalca sploh ne potrebujejo: napoveduje jih in simpatični »internacionalisti« Carlos Centurion.

Ko je na sporedu njegova lastna skladbica o barcelonske dekle, ki prodaja »talas«, droben pogajčice, kot imitira njen procesi glas, ko se zavpije v bolečo žalost, ko vriska od veselja nad življenjem, je ta komaj 26-letni Španec eden od redkih genijev, ki neurduljito razdaja svoje talente iz večera v večer in ki je, kot vsi ostali člani, srečen zaradi sreče v različnih auditorijih.

Nič ne pretiravamo, če rečemo, da je bil nastop Trio de Santa Cruz eno največjih doživetij vseh prireditelj Turistične zveze Koper v letošnji sezoni. Kot smo zvedeli, bo po vsej verjetnosti trio nastopil v Kopru v ponedeljek, dne 19. avgusta, na Titovem trgu, o čemer bomo bralce še posebej obvestili.

— 1 m

Rimski »Ultra Lux Film« snema v Kopru zgodovinski spektakel iz XVI. stoletja

Včeraj zjutraj so v Kopru zabrnele kamere in stekli prvi kadri novega italijanskega zgodovinskega filma iz 16. stoletja, rej 2000 na dan. Med obiskovalce je 60 odstotkov turistov, med katerimi je dobra polovica tujcev, zlasti Francozov.

»Od Matjurja do Kobariida« v »Planinskem vestniku«

V avgustu, številki »Planinskega vestnika« — ki ga našim čitateljem vedno priporočamo, če so planinci ali ne — nam bo poleg ostale zanimive vsebine še posebno dobrodošlo Materin, Sovjetske oblasti so po nekaj dneh navedle vzrok zaradi sovražnega delovanja proti SZ. Student je bil kmalu izpuščen in včeraj je bila njegova mati v Piacenzi po prefektu obveščena, da je sin prišel na veploslanstvo v Moskvi. Vrnil se bo brž, ko bodo urejene še nekatere formalnosti

Španski orkestrasi so brezposelni

Za nekaj dni je na stotine španskih orkestrastev brez dela.

Orkestrasi so dosegli povišanje plače, toda sedaj so številna mesta razpustila orkestre, češ da nimajo sredstev za njihovo vzdrževanje. Tako je tudi Bilbao razpustil svoj simfonični orkester. Brezposelnost pa se močno občuti tudi med člani orkestrastov nočnih lokalov ter drugih zabavišč.

Greta Garbo v Portofinu brez naočnikov

Greta Garbo, ki je sedaj na Azurni obali, je v nedeljo sprejela vabilo, da se je z jahto producenta Sama Spiegla odpeljala do Portofina. Tu je izstopila — in sicer brez klobuka in svojih znanih naočnikov — ter si ogledala razstavo del Bernarda Buffeta. Ko pa se je okrog nje nabralo preveč ljudi, se je umaknila v neko trojino. Nato se je vrnila na ladjo. Toda večerjala je skupaj s svojimi prijatelji v nekem znanem lokalu v Portofinu. Danes zjutraj ob 7.30 je jahta spet odplula proti francoski obali.

Minister za turizem prosi ministru pravostve

Prosvetni minister je odredil, naj se nekateri znameniti parki (npr. Boboli v Firencah) za kak dan v tednu zapro zaradi pomanjkanja paznikov. Minister za turizem je bil — upravičeno — nastopil proti takemu odloku in sedaj je stvar urejena, tako da se turistom ne bo treba bati, da bi te ali one znamenitosti ne videli, če ne bi prišli v kako določeno mesto prav na določene dni v tednu.

Verbania v septembru prizorišče privlačnih prireditelj

Verbania se tudi letos pripravljala na mesec svojih prireditelj — od večera umetnih ognjev do slikarskih razstav, od orkestra mestne godbe na pihala do orkestra italijanske radiotelevizije. Ze 31. avgusta bo nastop »norih glasov«, pevcev in pevk, med katerimi se lahko pojavi kakšna nova Milva ali kdo drugi. Slikarsko razstavo bo imel od 1. septembra naprej Enrico Brenna. Domači in tuji folkloristi bodo nastopili 7. in 8. septembra. Od 28. septembra do 12. oktobra pa bo fotografška razstava. Seveda so v seznam prireditelj vključena tudi razna športna tekmovanja, 15. septembra pa se bodo »spoprijeli« sivist Pjemonta in Lombardije.

Arhimed na preizkušnji

SIRACUSA. 12. — Profesor na tehniški fakulteti v Krakovu Andrzej Rzymkotski je postal župan v Siracusi Caraculo o originalno študiju o bitki med rimskim brodomjem pod poveljstvom konzula Marcela in Sirakužani leta 212 pr. Kr. V tej bitki je Arhimed uporabil svoje izredne iznajdbe. Poljski profesor je zlasti študiral pripoved o zažigalnih ogledalih in zatrjuje, da je ta stvar prav lahko zgodovinska resnica. V ta namen je ponovil, da poskus ponovi o enakih pogojih in s sredstvi, ki so verjetno bila na razpolago že v času Arhimeda. Zupan se je slovitemu fiziku zahvalil za dar mestu ter mu je zagotovil, da bo odobru za Arhimedovo proslavo predlagal vključitev tega poskusa v program prireditelj. Proslava bo prihodnje leto.

Lenin še vedno prvi a za njim takoj Hruščov

Pri UNESCO so sestavili statistiko prevodov za l. 1961. Na prvem mestu je Lenin s 185 prevodi, sledi mu Hruščov (169) in nato po vrsti Tolstoj (153), Agata Christie (111), Tagore (102), Shakespeare (99), Verne (88). Po svojem Maigretu zelo znani Stmenon je že znatno niže z 68 prevodi, toda za njim so Balzac (61), Zola (53), Sartre (42). Marx ima 66 prevodov.

Burt Lancaster na pohodu za integracijo

PARIZ. 12. — Ameriški filmski igralec Burt Lancaster, ki je sedaj zaposlen v Parizu pri snemanju filma »Vlak«, je izjavil, da pojde 27. avgusta v Washington. Naslednjega dne se namreč namerava udeležiti »pohoda za integracijo črncev«. »Potem se bom takoj vrnil v Pariz, je dejal Lancaster, toda na vsak način se moram udeležiti tega pohoda s številnimi prijatelji, kot so npr. Charlton Heston in Tony Curtis. Bomo sicer, skupina reprezentativnih oseb, toda nastopali bomo kot navadni državljani. Upamo, da bomo lahko pomagali Kennedyju, da bomo opeva zakona za korist barbastih ljudi«.

Rita Moreno, Anthony Franciosa in njegova žena so se pred dnevi udeležili podobnega pohoda v manjšem obsegu v Los Angelesu.

Claudia Cardinale je odpotovala v New York na prvo predstavo filma »Il gattopardo« v Ameriki. Predstava je bila zvečer zvečer.

DVE LETALSKI NESREČI - V ITALIJI IN FRANCIJI

Pri Lyonu dvanajst mrtvih malo pred pristankom letala

Strmoglavil je helikopter, ko je prevahal osebe, ki so se udeležile komemoracije žrtev nacistov

LYON, 12. — Kakih 20 kilometrov od Lyona je danes strmoglavilo neko letalo »Viscount« italjske družbe »Air Inter«. Na letalu je bilo 16 oseb; od teh se jih je 11 ubilo. Med tistimi, ki so še ostali živi, sta dva otroka in ena stewardesa. Ubiti pa je tudi nek mladenič, ki je stanoval v bližini Lyona. Letalo trčalo na ranjena pa sta še dva otroka, ki sta bila tam na počitnicah.

Težko je reči, zakaj je prišlo do nesreče, domnevajo pa, da je v letalu udarila strela med nevihto, ki je tedaj divjala v bližini Lyona. Letalo, ki je bilo na progi Lille-Nice s postankom v Lyonu, se je začelo spuščati na letališče Bron pri Lyonu. Kontrolni stolp je namreč še sprejel sporočilo: »Začenjamo izstopiti trije potniki, nakar bi letalo takoj nadaljevalo polet proti Nici«.

Pozneje so umrle še nekatere hudo ranjene osebe, tako da je število smrtnih žrtev naraslo na 16. Živela je še samo 3-letna deklica Elsa Simon, katere stanje pa je tudi zelo hudo.

MARINA DI PIETRASANTA (Luca), 12. — Nekaj helikopter s tremi osebami, ki so se udeležile komemoracije žrtev nacistov na hribu Sant'Anna di Stazema, je kmalu po startu strmoglavil. Vse tri osebe so se ubile.

Helikopter je davil odpejal z letališča San Giusto pri Pisi. Popoldne po slovesnosti je bil na razpolago za prevoz uradnih osebosti od kraja Sant'Anna do letališča Cinquale pri Marina di Massa. Med poletom, za katerega je nesreča hotela, da je bil zadnji, so bili v helikopterju pilot kapetan Pelliccia, namestnik poveljnika za Lucco podpolkovnik Mario Verole ter civilist Roberto Crema iz Firenc. Helikopter se je kmalu po odletu vnel in zaman so bila vsa prizadevanja pilota, da bi letalo spravil v ravnovesje ter se pristal. Vsi trije v helikopterju so bili pri padcu takoj mrtvi.

PRAGA, 12. — Valentina Tereškova, prva kozmonavka na svetu, bo prišla na uraden obisk v Prago 15. avgusta. Tereškova bo gost CK KP ČSSR, predsednika in vlade republike.

Letos 19 filmov na benekem festivalu

Na letošnjem filmskem festivalu v Benetkah bo 19 filmov v konkurenci, in sicer po trije italijanski, francoski in angleški, po dva iz ZDA, SZ, Španije in Japonske ter po en češki in poljski film. Za posebno nagrado se bo potegovalo še osem filmov kot »prvo delo« pet italijanskih, ter po en švedski, francoski in ameriški. Seveda bo na sporedu še veliko številno drugih filmov.

Nathan Milstein zopet v Nemčiji

Znani violinst Nathan Milstein bo po 1932. zopet nastopil v Zahodni Nemčiji. Ni ga bilo več v Nemčiji, odkar se je tam začelo prepogajanje Židov. Na turnejo po Nemčiji pojde leta 1964. Do sedaj je violinst, ki ima 59 let (rodil se je v Rusiji a sedaj biva v Ameriki), stalno odklanjaj vabila, naj pride v Nemčijo.

TURIN. 12. — Razstavo piemontskega baroka, ki so jo odprli 22. junija, je do sedaj obiskalo 100.000 oseb, povprečno ta rej 2000 na dan. Med obiskovalce je 60 odstotkov turistov, med katerimi je dobra polovica tujcev, zlasti Francozov.

Štirje plezanci na Matterhornu v težavah

ZENEVA, 12. — Ze od davi v Zermattu zaskrbljenostjo pridkujejo vesti o štirih italijanskih alpinistih, ki od nedelje poskušajo vzpon po severni steni Matterhorna. Doslej se še ne ve, na kakšen način so štirje plezanci, ki jih je v višini 3500 m zalotil dež in snež, prebili noč. V Zermattu dnevno snevajo, da so se davi odločili za povratek; lahko pa so tudi našli zatišče v koči »Solvaya«.

Okrog 14. ure se je nekoliko zjasnilo, vendar je razjasnitev trajala premo časa, da bi bilo mogoče ugotoviti, če so alpinisti prišli v kočjo. V Zermattu tudi ni mogoče za sedaj potrditi — pa tudi ne zanikati — vesti, da sta dva alpinista umrla; zaradi slabega vremena ni od nedelje zvečer z navezo nikakega stika.

SALUZZO, 12. — Deset navez se je danes povzpelo na Monviso (3841 m) v počastitev stoletnice prvega vzpona, ki ga je opravil Quintino Sella. Plezanci, ki so se odpravili na pot pred zoro, so imeli zelo slabo vreme: močan veter in dež. Prva naveza je dosegla vrh ob 9.15. V spomin na ta dogodek so odkrili ploščo, ki jo je na vrh prinesel 60-letni predsednik CAI iz Saluzza.

BATTIPAGLIA, 12. — Nekaj »500a« je na ovinku zaneslo, tako da se je zaletel v drevo ob cesti. V avtomobilu so bile tri osebe; dve sta se ubili, tretja je ranjena.

Plaz zasul 31 bivališč s 150 osebami

KATMANDU, 12. — Nekje v zahodnem Nepalu se je v soboto utrgal plaz, ki je popolnoma zasul 31 stanovališč in 150 oseb. Reševalne skupine vojske in policije so do sedaj odkopale štiri zelo hudo ranjene osebe.

Štirje plezanci na Matterhornu v težavah

ZENEVA, 12. — Ze od davi v Zermattu zaskrbljenostjo pridkujejo vesti o štirih italijanskih alpinistih, ki od nedelje poskušajo vzpon po severni steni Matterhorna. Doslej se še ne ve, na kakšen način so štirje plezanci, ki jih je v višini 3500 m zalotil dež in snež, prebili noč. V Zermattu dnevno snevajo, da so se davi odločili za povratek; lahko pa so tudi našli zatišče v koči »Solvaya«.

Okrog 14. ure se je nekoliko zjasnilo, vendar je razjasnitev trajala premo časa, da bi bilo mogoče ugotoviti, če so alpinisti prišli v kočjo. V Zermattu tudi ni mogoče za sedaj potrditi — pa tudi ne zanikati — vesti, da sta dva alpinista umrla; zaradi slabega vremena ni od nedelje zvečer z navezo nikakega stika.

SALUZZO, 12. — Deset navez se je danes povzpelo na Monviso (3841 m) v počastitev stoletnice prvega vzpona, ki ga je opravil Quintino Sella. Plezanci, ki so se odpravili na pot pred zoro, so imeli zelo slabo vreme: močan veter in dež. Prva naveza je dosegla vrh ob 9.15. V spomin na ta dogodek so odkrili ploščo, ki jo je na vrh prinesel 60-letni predsednik CAI iz Saluzza.

BATTIPAGLIA, 12. — Nekaj »500a« je na ovinku zaneslo, tako da se je zaletel v drevo ob cesti. V avtomobilu so bile tri osebe; dve sta se ubili, tretja je ranjena.

Počastitev spomina žrtev esesovcev

STAZZEMA (Luca), 12. — Prebivalstvo Garfagnane in Versalije je danes počastilo spomin žrtev iz Sant'Anna di Stazema, kjer so esesovci 12. avgusta 1944 pobili 560 neoboroženih oseb, med katerimi je bilo mnogo otrok. Ustrelili so tudi župnika Innocenza Lazzerija, ki je hotel pomagati umirajočim.

Kraj Sant'Anna di Stazema je prejel zlato medaljo in prav tako je bil z zlato medaljo počaščen spomin omenjenega župnika. Na mestu pokola pa so zgradili svetišče.

Iz raznih krajev so danes prispeli semkaj svoji žrtev ter mno. go drugih ljud. Prišli so tudi predstavniki združenja civilnih žrtev vojne ter pokrajinskih oblasti. Pred svetišče so položili vence in cvetje.

(Ko so ljudje odhajali) se za želne svečanosti, se je pripetila huda nesreča, o kateri poročamo na drugem mestu).

USTRELLI. Ustrelili so nato karabinerje.

»Nagrada za mir Janez XXIII.«

VATIKAN, 12. — Z denarjem, ki ga je prejel pokojni papež Janez XXIII kot nagrado Balzana za mir (in kateremu se bodo pridružila še druga volila), so ustanovili novo mednarodno nagrado za mir, imenovano po pokojnem papežu. Nagrada bo podeljena vsako tretje leto. Z ustanovo E. Balzana se bodo dogovorili, da ta ne podeli svoje nagrade za mir v letih, ko bo podeljena enagrada za mir Janez XXIII.

PARIZ, 12. — Zdravstveno stanje bivšega francoskega ministrskega predsednika Schumanno se stalno boljša.

GENOVA, 12. — Velik požar je preteklo noč nastal v tovarni čokolade »Scars«. Skode bo gotovo več kot sto milijonov.

Helikopterju, iz katerega je ekipa televizije iz Beograda snemala porušeno Skopje, je v višini 50 m nenadoma odpovedal motor. Pribešni pilot pa je vendar dovolj srečno pristal v Vardaru. Ranjen ni bil nihče in celo helikopter, ki mu je segla voda do polovice, ni ut

Ob 60. obletnici 2. kongresa Ruske socialdemokratske delavske partije

Odločilna vloga Lenina in bojševikov

Pred kratkim je potekla 60. obletnica dogodka, ki je v zgodovini razvoja določene države in človeške družbe naslovljeno običajno...

njem se je popolnoma uveljavila moč Lenina osebno, saj je uspešno obratnil z različnimi oportunističnimi in družbo buržoaznimi skupinami v sami partiji...

spektive, ko je predvidel izgradnjo materialne baze za komunistično družbo. Ta program zahteva popolno angažiranje vseh sovjetskih narodov v misli ustvarjalnosti, ko si tudi sovjetska vlada zelo prizadeva, da bi mir v svetu, kot pogoj za izpolnitev tega programa, ohranili in ga napravili trajnega.

V soboto so v okviru Primorskih prireditev v Kopru, na Titovem trgu nastopili tudi orkester «Miramar» in mladi pevci, ki so se že uveljavili na prvem festivalu slovenske popevke na Tržaškem. Na sliki Marita Werk in orkester «Miramar»

Ustrežljivi krčmar innjegov «cividin»

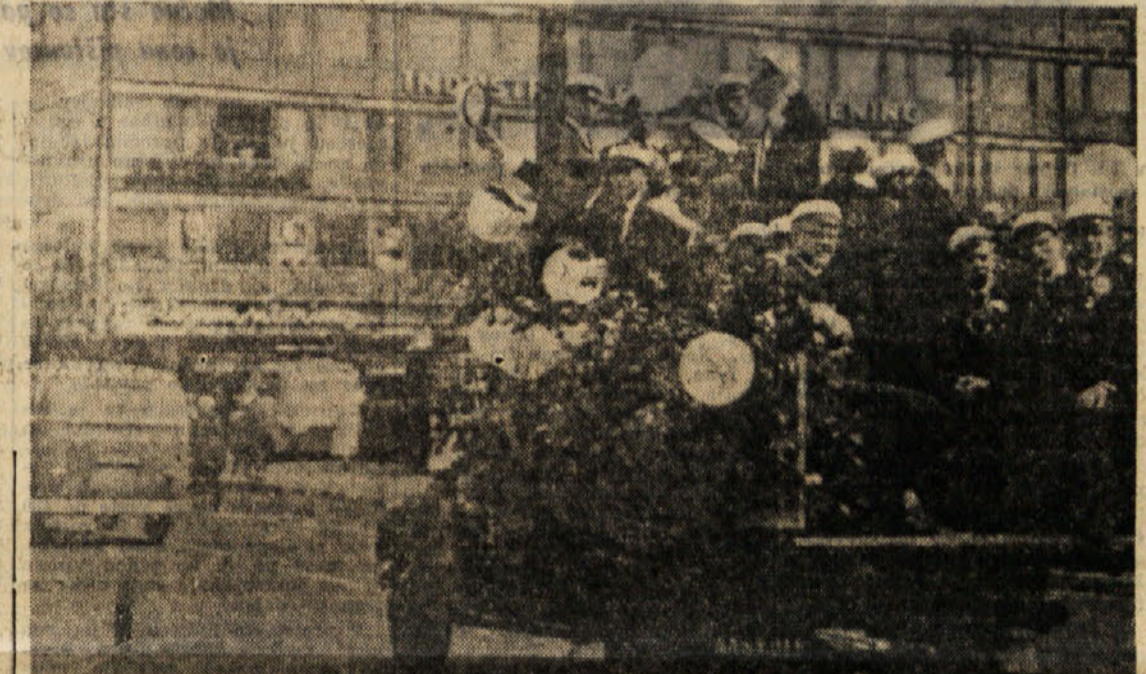
470 m visoko ležča vas, kjer nisem našel iskane cerkve, marveč samo kapelico

Ko sem v letih 1908-1912 priložnostno nabiral in zapisoval po Benečiji, in sicer na Nadikzem, tamkajšnje dobro ohranjene in gojene narodne pesmi, sem se nekako ob zaključku tega folklornega dela naveličal obiskati še vas Gorenji Barnas, ležečo in raztreseno na pobočju pogorja, ki se vleče grenbenasto od Matajurja čez Glavico in se razteza do Arbecem, pritekajočim iz St. Lenardske doline, pa se oba nekaj sto metrov dalje pod Kokoško goro, kjer se na usodniški dvigajo razvaline gradu Gronenberg ali Grunberg, izliva v Nadižo. Ker mi je ta prvi obisk ostal v tako lepem spominu, ga hočem najprej opisati, zatem pa v primerjavi z današnjimi vtisi in uspehi, še drugega.

NEKAJ BELEŽK S POPOTOVANJA PO DEŽELI DANSKI

Kopenhagen - idealno romantično mesto za turiste in dijake

Danci so zelo ponosni na svoje glavno mesto - Malo policajev - prometnikov, številna kolesa, snaga in red, so njegove značilnosti - Program v Tivoliju - Študentje in njihova ljubezen zvečer - ob belem dnevu

Veseli danski študenti na poti v mesto

KOPENHAGEN je mesto za romantične turiste in za takšne bolj deželo možno, seveda. Vendar samo načelno. Danci so zelo gostoljubni, zato se tudi v lepo besedo daleč pride. Najprej vam bodo povedali, da so sila ponosni na svoje glavno mesto, ker ne smrdi; ker je tudi dvokotno ravno tako spodobno vozilo kot najnovejši mercedes in je zato moč videti celo njegovo veličanstvo kralja, kako poganja pelec - ker imajo tako malo policajev - prometnikov, seveda.

in razgrajajo po mestu. Skoraj vsi pijejo pivo, le nekatera dekleta morajo (zaradi mamice) gasiti žej z oranžado. Zvečer se skupine porogube, zmeraj več pa je sanjavih parčkov z belimi čepicami. Dekle miži z nasobljeno ustnicami, fant pa jo nerodno poljublja na lica in na nos. Starejša angleška turistka se kramljajo in zgražajo, češ ali ne morejo počakati, da bi se stemnilo? Ne, ni mogoče. Noč traja na Danskem poleti le tri ure in se zavoljo tega začne mračiti šele ob enajstih zvečer. Takrat pa morajo maturante že spantkati. Skratka - danski zaljubljenici večno labodji spev naslonjeni na nepriznane ulične svetilke.

PO MATURI se mladi ljudje popolnoma osamosvojijo. Starejši jih ne vzdržujejo več, po navadi pa jim vodopovedo tudi navajanje. Mladi se morajo po svoje znajti. Veliko jih gre stovje dirat v Anglijo, navadno pa si polšejo zaposlitev kar v domačem mestu. Sen vseh mladih deklet je, da bi postale stvarstevke, fantje pa bi radi bili šoferji taksijev. Imeti spodobno vozilo na štirih kolesih je namreč kljub visoki življenjski ravni obudovanja vredno, saj Danska nimna svoje tovarne avtomobilov, carina na nova vozila pa je 100 odstotkov. Hudomuščni pravijo, da danska vlada s tem spodbuja ljudi h kolezarjenju. Kolesje je zares vse čmo. Zato ni nič čudnega, če ima nov Citroen zaradi posebnih priljubljenosti, na katerega lastnik avtomobila obesi dvokolo, s katerim se potem, ko je našel prostor za parkiranje, odpelje v službo.

— staro in mlado se gnete po stezah. Tu godalni orkester izvažajo Mozartov menuet, malo vstran pa se na okrogli ploščadi zvrta množica teles v ritmu twistja. Pripomba ob roču; najbolj plešejo otroci od desetega do desetega leta. V posebnih dvoranah za resno glasbo nastop igrajo skladbe ruskih skladateljev. Nekaj korakov vstran spet miniaturne rulete, čarovnice z bolhami in prerokovanje sreče. Otroci kričijo na vozilčkih, ki s precejšnjo hitrostjo drvijo navzdol pa spet navzgor, odraščajo se hihitajo ob norčijah klavirnov. Vse za nekaj stotakov. Danci pravijo, da je to njihov stoletni Lunapark zlata jama in da posebno Svede ter Norvežane ponorijo, če zaslišijo ime Tivolij.

DANSKI SENDVICI slojijo mladane po vsem svetu. Teh pih in obloženih kručkov imajo našo vrsto. Vendar predvidno! Lahko se vam zgodi, da sežete po vabljivem kosčku ocvrte ribe in šele pri prvem grizljaju ugotovite, da je riba polita s sladkim sadnim železjem. Potem po navadi želitec nič kaj prijetno ne reagira. Ali pa — čisto spodoben govorni zreek, zraven pa nekaj kolesčkov kumarice, potrebnih s sladkorjem. V najboljšem primeru pljavajo koleščki v mlačnem mleku. Specijalita: Zelenjavna omeleta. Človeku se poseže siline, ko jo zagleda. Lepo započena čepi v dišeči zelenjavni omaki. Ko pa neseš v sinasta usta prvi zalogaj, zapreš oč in s težavo pogoltniš. Omeleta je namreč polnjena s močno prepraženo — čebulo. Kljub tistemu «Dobro tekla ki ga je bil voščil natakar, tri dni, ne smiš videti omet.

Pa ni vse tako črno. Ocvrtlo, kuhani raki, pečeni piščanci — mi, smo, mimogrede povedano, smešno poceni in jih Danci jedo vsako ob delavnikih — to so jedatke, ki se ne upirajo povprečnemu srednjeevropskemu žolodcu. Zato navset: če bo kole — zaneslo v Kopenhagen, naj si v pekarni kupi dovolj kruha, ker ga bo v restavraciji težko dobiti kaj več kot majcem hlebček in naj natoči pol piščanca. S sendviči pa naj poskusi šele po temeljiti analizi.

PROSIM, KAVO! sem plaho naskočil v majhni kavarnici. Čez nekaj minut — so mi šli lasje pokonci; natakar je skoraj z gozbo na pihala prinesel, ne, prejelja škavos. Našel bom le glavne pripomočke ceremonijale: samovar, buča iz Jena stekla, smetana, mlečni koncentrat, sladkor. Začel je kuhati, mešati, vrtil — in potem sem dobil škavos, ki je veljala toliko kot deset kav (brez narekovanje). In s čim sem ga polomil? Moral ki reči: Prosim, navadno kavo! Podobno je z vinom, s pivom, sladoledom, zato pazite. Se nekaj. Preštejte drobšč, kajti včasih se slučajno kaj zatakne. Danci so sicer zelo zelo pšeni ljudje in bi zaradi prejšnjega stavka pozneleli, ampak — vseeno preštejte.

NA ZACETKU POLETJA je na vsakem koraku mogoče videti maturante z belimi čepicami. Držijo se za roke in prepevajo po ulicah, nekateri pa si sponodijo star kamion ali vprežni voz

Nad velikimi vzhodnimi vrati je res pisalo TIVOLI. Plačali smo neznatno vstopnino in se znašli v velikem parku. Posejane s paviljoni, vrtljiki, vodmeti, četvrtimi nasadi, sredi katerih leži ljubko jezero, v katerem se ogledujeta kitajski paviljon in stavba na koles. Res Klub napkam, vam je poslovni uspeh zagotovljen. Ne bojte se izdelati nekega daljnoročnega načrta.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Primorski boste nastopili proti brezbriznosti svojih sledolavcev. V novem amblienu vas bržkone čaka lep uspeh.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ukrepatje glede na razpoložljive možnosti in ne opirajte se samo na svojo srečo. Sprejmite določene varnostne ukrepe, da bi se izognili nevarnemu spopadu.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Priso bo do različnih stališč med vami in sodelavci.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Načrt, ki ste mu popolnoma posvetili, vam bo zdaj omogočil veliki uspeh. Bodite previdni v svojih ocenah.

Radio Velež advertisement for Tuesday, August 13, 1963. It lists various radio programs including 'Nacionalni program', 'Slovenija', and 'II. program', with specific times and content descriptions for each.

Na tem kongresu je nastalo jedro nove komunistične partije, ki je v šestdesetih letih razvoja dosegla neverjetne rezultate: ruske narode je popeljala skozi tri revolucije, buržoazno-demokratsko 1905 do 1907, februarško buržoazno-demokratsko revolucijo 1917 in veliko oktobrsko socialistično revolucijo ter je zmagala v revoluciji z ustanovitvijo prve socialistične države na svetu. V obeh domovinskih vojnah, ki sta zajeli vse svet, je bila komunistična partija Sovjetske zveze na čelu ljudstva, ki se je borilo za ohranitev svobode in revolucionarnih pridobitev ter obkraj zmago.

Ustanovitve boljševijske partije, krepitve njene vloge in njena odločilna vodilna vloga v pripravljanju in organiziranju zmagovite socialistične revolucije oktobra 1917, ki je odprla novo poglavje v razvoju družbe, v utirjanju novih poti za zgraditev socializma in socialističnih družbenih odnosov — vse to je neolopčljivo povezano z imenom Vladimirja Iliča Lenina.

Tudi po oktobrski revoluciji je partija, ki jo je ustanovil Lenin, uspešno premagala krizo in težave, ki so nastale kot posledica svetovne krize, s čimer je v lastni sredini. Njihovo jedro razlikovanje je bil nujen pogoj za ohranitev pridobitev socialistične revolucije in za zgraditev socialistične družbe.

V svoji najnovejši zgodovini je uspešno premagala krizo in težave, ki so nastale kot posledica svetovne krize, s čimer je v lastni sredini. Njihovo jedro razlikovanje je bil nujen pogoj za ohranitev pridobitev socialistične revolucije in za zgraditev socialistične družbe.

Partijske delavce druge internacionale niso bile sposobne izpolniti odločilnih nalog, ki jih je pred njimi postavljalo mednarodno delavsko gibanje. Zakaj v tretji partijski konferenci, ki je bila v Moskvi, niso bile sposobne izpolniti odločilnih nalog, ki jih je pred njimi postavljalo mednarodno delavsko gibanje. Zakaj v tretji partijski konferenci, ki je bila v Moskvi, niso bile sposobne izpolniti odločilnih nalog, ki jih je pred njimi postavljalo mednarodno delavsko gibanje.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vsekaror proučite predlog, ki vam je bil postavljen nenavadno inteligentna oseba. Otrčete se čimprej neke nevesne naloge.

HOROSKOP: LEV (od 23.7. do 22.8.) Pri uveljavljanju ideja svojega načrta, računajte na pomoč prijateljev. Okoliščine vam s spremeni neko prijetnost v ljubezen. DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Reorganizirajte svoje poslovanje in počistite si ustrezne sledolavce. Pazite, da ne trošite denarja po neotrobnem. VEŠTINIKA (od 23.9. do 21.10.) Od časa do časa skušajte biti v svojem poslovanju delu tudi nesebični. Vase zaupanje v ljubeženo obilo, da odnesete v zmagi. SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.)

liko lepem spominu, ga hočem najprej opisati, zatem pa v primerjavi z današnjimi vtisi in uspehi, še drugega. Bilo je lepega pomladanskega dne v drugi polovici meseca maja leta 1911. Ce sem hotel prispeleti tja že nekako okrog devete ure sem moral prenočiti v Ažli, pri takratnem zavednem kaplanu, ki se je zanimal za to moje zbiranje pesmi. Ker je bilo jutro sem to dveurno pot, razumljivo napravil peš. Iz Sovodnja je namreč pošiljal voz vozil zjutraj v Cedad, polodne pa v nasprotni smeri. Na nekem mestu se cesta v Gorenji Barnas odcepi od glavne, ki spremlja rečico Amborno. Tam je dandanes gostišče pri Hočevarju, od koder gre manjša pot za uro hoda nekvečer do Gorenjskega Barnasa. Ta vas leži 470 m nad morjem, na pobočju imenovanega že pogorja. Ze večkrat sem nameraval napraviti to pot, a pripravil me je do tega odstavka iz zgodovinskega dela opisane Beneške Slovenije po Simonu Rutarju leta 1899, kjer ta pravi: «Po proglasitvi italijanske kraljevine, so se garibaldiske ideje vedno bolj širile tudi med beneškimi Slovenci. Ze leta 1864 je 24 slovenskih mladeničev obleklo garibaldisko uniformo in nastopilo pred cerkvi v sv. Kancijana v Gorenjem Barnasu. To me je preželo z radovednostjo in napotilo tja gor, da bi si ogledal to cerkev in kraj, kjer so nastopili. Po dveh urah čvrste hoje, eno po drugi cesti, ki pelje v Sovodnja, in drugo od Hočevarjeve gostilne, kjer se navkreber odcepi manjša pot do Gor. Barnasa, sem prišel v vas. Se prej sem prešel dvoje manjših naselij, Podbarana in Puoje (polje), ki je že blizu Gor. Barnasa, vtem ko je prvo takoj v začetku te poti in šteje samo nekaj hiš. Dobro se je spominjam, kako sem dospel v vas. Najprej sem se napotil v krčmo, kot povsod, da bi tu dobil potrebna napitila in povedal, po kaj sem prišel. Krčmarja sem zaprosil, da mi poiska nekaj deklet, ki znajo peti domače pesmi, kakor tudi, da mi pove, kje se nahajajo še omenjena cerkev. Ustrežljivo mi je vse obljubil in povedal, da cerkve v vasi ni, da je marveč to samo kapelica, ki se dviga na že prej omenjenem gorstem hribu nad nadižo dolino, na drugi strani. Ker sem bil radoveden in da bi se tam gor razgledal po okolič, sem se nameril, da se v polurni hoji povzpem na goro. Iz Gor. Barnasa se pa kapelica ne vidi, ker je bolj zakrita z zelenjem, a danes še toliko manj, ker je precej porušena. Krčmarju pa sem se ponovno pripravil: glede deklet za petje in za gledanje. Ta mi je svojo obljubo zadovoljivo potrdil in se pristavil, da bomo pili «Cividin» (domače belo vino kili selkastega okusa, kot cvček), ki je še ana materja, t.j. na drozju, ker da bi pretročeno izgubilo vso moč in okus. To so vina z zelo nizko stopnjo alkohola. Tako sem se nato začel počasi vzpenjati do kapelice sv. Kancijana. Prišel sem na vrh v krasnem vremenu. Imel sem lep razgled na dve dolini, nadižo in sovodnjo, v daljavi so se videli obrisi starega mesta Cedad, dalje se je širila furkanska ravnina tja do morskih lagun. Kapelica ima spredaj predvečerje in zidova, za dema linama visita dva zvonca. Vnanjo ni bilo moč vstopiti, ker je bila zaklenjena, le skozi dvoje malih oken sem si ogledal njeno notranost. Usedel sem se na obrbide pod lopo. Vlada je prazničen mir, nič ni motilo prijetne tišine, le tu pa tam se je čul monoton glas kukavice in prijeto gostolenje slavka v grmovju. Zamislil sem se v tej lepi pomladanski naravi in si postavil vprašanje, kaj bi bilo, če bi se sedaj od nekje pojavil kak varnostni organ in me po barak, kaj počnem tu, saj nisem imel s seboj nobenega dokumenta, čeprav me na vseh mojih obiskih po Benečiji nikoli ne nihče ni vprašal po njih. Danes bi se kot državljan ne upal več na tak kraj brez osebne izkaznice. Zgodilo pa se ni nič, čeprav ni bila več daleč prva svetovna vojna. Res je, da je sprito trojne zveze bilo v tem pogledu precej prstosti, toda logistično so bile te točke bolj strateškega značaja. Sicer bom ob drugi priložnosti poročal o nekem primeru, ki sem ga s tem v zvezi doživel leta 1910. Vrnivši se v vas, sem tu že našel dekleta in takoj smo začeli z zapisovanjem pesmic. Zapisal sem jih štiri, ki so zatem bile objavljene v moji zbirki, danes pa jih pojo po radiu, a so, žal, v Benečiji že zamirle, tako, da jih novli rodovi skoraj ne poznajo več. Frva je «Snuoj» pa sem na vseh tih biva na uonim kraj potokas druga ljubca je pod lipo stala, tretja «Ptičje uprašam vas ališite mi mil glas, četrti «Imam no jubicu u Trste za kuharico. Dekleta, to se je dobro spominjam, so pece veselo in zadovoljno in narekovanje so mi še ostale kitice točno po spominu. RICHARD OREL (Nadaljevanje sledi)

ŠE VEDNO STANOVANJSKA STISKA

Nezadovoljstvo družin v Ul. Lazzaretto ki jih hočejo preseliti drugam

Družine nočejo z dežja pod kap, občina pa jim ne more nuditi drugega kot zasilno bivališče, ali pa jim pomagati plačevati najemnine

V dosedanjih povojnih letih so v Trstu zgradili mnogo novih stanovanj. Tudi ljudskih stanovanj so sezidali na tisoče in tisoče. Kljub temu pa je še vedno na tisoče ljudi, ki živijo dejansko v nemogočih stanovanjskih razmerah.

Samo tržaška občinska uprava skrbi za skoraj 600 družin, ki so jih izgnali iz stanovanj, ali pa so morale zapustiti svoje stanovanje v hiši, ki ji je pretela nevarnost, da se podrce, ko so te družine ostale na cesti, jim je občina ponudila zasilno zavetišče v nekaterih najetih zasebnih stanovanjih ali pa v poslopih, ki so last družin ali drugih javnih ustanov.

Pogoji, v katerih te družine živijo, so za sedanje razmere dejansko nečloveški. V večje sobe so stlačili po dve ali celo tri družine skupaj, tako so bile družine prisiljene živeti skupno življenje: otroci in starši, mladeniči in dekle, vsi so bili stlačeni v eno sobo. Ljudje so si polagoma začeli predstavljati laesne pregrade, da se vsaj družine ločijo. Toda skupne življenjske družine v enem samem prostoru je še vedno ostalo. Tako so na primer v Ulici Lazzaretto Vecchio šteje 24 stlačili pred osmimi leti na desetine družin v del prvega nadstropja. Ko človek obišče te ljudi, se mu dejansko zdi, da se je čas ustavil leta 1945, takoj ko se je končala vojna, ko so družine, ki so jim bombe uničile stanovanja, živele v zasilnih stanovanjih.

Od tedaj je minilo že 18 let. Razmere v mestu so se mnogo spremenile na boljše, sezidanih je bilo na tisoče in tisoče novih stanovanj, zrasli so celotni novi mestni predeli in kljub temu mora na stotine, na tisoče družin še vedno živeti v najhujših stanovanjskih, higienskih in zdravstvenih razmerah.

Prostori v Ulici Lazzaretto Vecchio šteje 24 niso last občinske uprave. Za te prostore občina plačuje določeno najemnino. Lastnik teh prostorov, državna uprava, odnošno državni strokovni zavod za industrijo in obrtništvo, zahteva, da občina izprazni del zasedenih prostorov. Zato je občinska uprava sporočila osmim družinam, da se morajo do konca tega meseca izseliti iz sedanjih zasilnih stanovanj v Ul. Università, kjer jim nudijo prav tako zasilne prostore.

Pomoč brezdomcem ni izrecna navedena. Kljub temu pa je občina prisiljena pomagati družinam, ki so se zaradi nevarnosti stanovanja, toliko, kolikor je bilo v njeni moči. Zato nudi brezdomcem zasilno stanovanje, ne more pa jim vsaj za sedaj zagotoviti novega stanovanja. Občinska uprava, tako pravi odbornik, nudi družinam, ki živijo v zasilnih stanovanjih in ki si same obdajo stanovanje v zasebnih hišah, pomoč v denarju, ki doseže do dve tretjini najemnine. Seveda morajo biti stanovanja bolj skromna, hkrati pa se občinska uprava precej pozanima, ali nima družina, ki si je sama našla stanovanje, dovolj dohodkov, da lahko sama plačuje najemnino.

V primeru osmih družin v Ulici Lazzaretto Vecchio šteje 24 pa je odbornik dejal, da je občina primorana te družine izseliti iz sedanjih prostorov v Ulici Università, ki ima del svojih prostorov v istem nadstropju, del pa v Ulici Università, je dejal odbornik Fantasia, smo pojasnili prizadetim družinam. Ilkva pa smo jim tudi sporočili, da si lahko našli nekako zasebno stanovanje, da jim bo občina prispevala dve tretjini najemnine, da pa jim občinska uprava ne more nuditi novih stanovanj, ker jih nima na razpolago.

Odbornik Fantasia nam je nadalje povedal, da upa, da bo v prihodnjih dveh ali treh mesecih stardra dobil nekaj novih stanovanj zgrajenih po zakonu 840, za družine, ki živijo v občinskih zasilnih stanovanjih. Toda potreba so tako velike, da bo to le kaplja v morju. Za vsako stanovanje, ki ga občina dobi na razpolago, se brezdomcem drugega kot zasilno stanovanje ali pa pomagati jim pri plačevanju najemnin v zasebnih stanovanjih. Po drugi strani pa se prizadete družine upravičeno pritožujejo, da morajo leta in leta živeti v nezgodnih stanovanjskih razmerah, kar dokazuje, da se še daleč dan, ko bodo vsem delavskim družinam zagotovili dostojno stanovanje.

Podrl je mladeniča na prehodu za pešce

Pri plesišču «Alla Pineta» v Miramarskem dvoredu je 20-letni skladiščar Bruno Tedeschi iz Ul. Castaldi 14 prečno noč hotel prečkati cesto na prehodu za pešce. Tedaj je privozil v smeri proti Miramaru s svojim avtom 24-letni Sergio Ferrnuga iz Ul. Mazzini 46, ki je Tedeschi podrl. Pri padcu se je Tedeschi hudo poobil po glavi ter ranil na čelo, levem zapetju, rokah in kolčnih. Z zasebnim avtom so ga prepeljali v bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti 20 dni.

Opazil je pesca s pedalom motorja

Kaj čudna nesreča se je pripetila v nedeljo v Miljah. Proti Lazzaretu je na desni strani ceste hodil 30-letni Antonio Veronese, ki stanuje na kmetijskem posestvu Chiarico v Lazaretu. Nena-doma je Veroneseja prehitel motorist in ga s pedalom za vžig motorja opazil, mu povzročil globoko rano na levi nogi, ter nadaljeval svojo pot. Verjetno se ni niti zavedel, da je povzročil nesrečo.

Samomor moškega

Zalostni konec je napravil večeraj 34-letni Emilio Crevatin, ki je stanoval v begunskem taborništvu v Villi Carli na Opčinah. Crevatin je bil duševno bolan in večeraj se je odtičel za poslednji korak. Okrog 17. ure je šel na Frososko cesto na Opčinah in se vrnil z mosta z metre globoko na železniške tračnice proge Trst-Opčine. Še prej si je z nožem prerazlzel trebuh in vrat. Videl ga je neki železniški čuvaj, ki je tudi obvestil policiste s komisariata na Opčinah. Crevatin so našli na železniškem nasipu vsyga okrvavljenega, pri padcu je zadobil hude notranje poškodbe in je bil na mestu mrtve. V njegovem hladnem žepu so policisti našli listek, ki ga je Crevatin v kaj čudnih besedah napisal materi in sestri. Niso pa mogli razbrati, kaj je Crevatin prazaprav napisal. Ob 17.30 so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer je na razpolago sedmim oblastem. Z zavedo se sedaj ukvarjajo agenti s komisariata na Opčinah.

Kino na brcčinah

predvaja danes, dne 13. t. m. z začetkom ob 18. uri (ob 20. uri se predstava nadaljuje na prostem) zabavni film Globe: LE AMBIZIOSE (Castilhe pnice)

Igrajo: Marisa Merlini - Memmo Carotenuto - Raffaele Pisu - Aroldo Trieri - Ave Ninchi - Tino Scotti - Roberto Vianello

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 13. t. m. z začetkom ob 19.30 uri dramatični japonski film: PORCI, GEISHE E MARINAI (Prasitci, gešje in pomorščaki)

Igrajo: Yui Nagato - Mitzi Mari - Masao Mishim in drugi dobri igralci. Prepovedan vstop mladini pod 16. letom

Urbnik trgovin in brivecev za praznike

Pokrajnska zveza trgovcev v Gorici sporoča, da bo za veliki smaren v veljavi za trgovine naslednji urbnik.

V sredo 14. avgusta vse trgovine lahko ostanejo odprte do 20. ure, mesnice bodo odprte tudi po polnoči do 16. do 20. ure; pekarnice in mlekarne bodo ta dan prodajale kruh in mleko tudi za naslednji dan.

V četrtek 15. avgusta: vse trgovine, vključno mesnice, pekarnice in mlekarne bodo ostale ves dan zaprte. Pač pa bodo ta dan odprte cvetličarni do 8. do 13. ure.

V petek 16. avgusta: bodo odprte prodajalne kruha in mleka, dokler ne bodo zaključile z razdeljevanjem tega blaga; vse druge trgovine, vsteviš mesnice, bodo ves dan zaprte.

V soboto 17. avgusta: vsem trgovinam je dana možnost, da lahko odprejo svoje lokale, ali pa jih imajo zaprte. Podjetja z jestvinami na debelo bodo ostala ves dan zaprta.

Zveza obrtnikov v Gorici javlja, da bodo imeli brivci in frizerji zaprte svoje lokale 15., 16. in 17. t.m.

Poletne počitnice trgovin v Gorici

Pokrajnska zveza trgovcev sporoča nadaljnji seznam trgovin iz Gorice, ki bodo imele zaprto za poletne počitnice:

Od 12. do 18. avgusta: O. Krainer, železnica, Ul. Rastello 19.

Od 12. do 20. avgusta: Leonida La Stella, avtomobilski deli, Korzo Italija 39.

Od 12. do 17. avgusta: SMUT, na Travniku št. 20.

Od 15. do 25. avgusta: Bruno in Clara Mian, čevlji, Korzo Italija.

Od 16. do 30. avgusta: Renato Gorian, cvetličarna, Ul. Garibaldi 9.

Ob 18. do 28. avgusta: Candido Tomani, usnjarna, Korzo Verdi 94.

Od 19. do 29. avgusta: Giuseppe Castiglia, galanterija, Ul. Duca d'Aosta 2.

Od 19. do 31. avgusta: Gaetano Lazzaro, fotomaterial, Korzo Verdi 147.

Od 16. do 30. avgusta: Aurelio Tuzzi, jestvine, Ločnik, Ul. G. Cesare št. 8 (samo popoldne, razen ob sobotah in pred prazniki).

Od 17. do 30. avgusta: Giordina Armano, sadje in zelenjava, Ul. Favetti 4.

Od 13. do 19. avgusta: Domenico Saccomani, gospodinske potrebnice, Ul. IX. Agosto 3.

Preloženo trčenje, vendar je bilo že prepoznano.

Zapora pekarn ob nedeljah

Z odlokom goriškega prefekta z dne 8. avgusta l. št. 15512-III se odreja nedeljska zapora pekarn in prodaje kruha za dobo od 18. avgusta do 30. septembra t.l.

V odloku je rečeno, da bodo v tem obdobju pekarnice in prodajalne kruha ob nedeljah zaprte v Gorici in na podeželju, z izjemo Gradca. Zupanom posameznih občin je poverjena izvedba tega ukrepa.

V zvezi s tem odlokom, je pokrajnska zveza trgovcev sklicala večeraj ob 17. uri sestanek pekov, na katerem so se pogovorili o poročnem izveščju tega ukrepa. Sestanek je bil na sedežu zveze trgovcev na Korzu Italija št. 25-I.

Zapora uradov za trgovinsko zavarovanje

Predsedstvo bolniške blagajne za zavarovanje trgovcev sporoča članom te ustanove, da bodo njihovi uradi ostali zaprti dne 15., 16. in 17. t.m.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Divji merjasci pustošijo polja

Več skupin divjih merjascev, računajo da je vsega skupaj z mladimi nad 100 teh živali, je po zadnjem deževju prišlo z bližnjih hribov na polja v dolinah na področju Čedad, ter občin Grmek in Dreka. Največ so jih opazili na polju v bližini naselja Rukin, kjer so napravili veliko škodo na krompirju in koruzi.

Kmetje niso sami zmogli, da bi se postavili po robu tako številnim čredam ter so se obrnili na pristojne oblasti, naj bi s pomočjo lovec prepognali in uničili te škodljive in nepovabljene goste, ki grozijo uničiti vse pridelek.

Jutri popoldne trgovine odprte

Pokrajnska zveza trgovcev sporoča, da bodo jutri, v sredo popoldne jestvinske trgovine odprte, ker gre za dan pred praznikom, kot je predvideno v zadnjem odloku.

Umrl je Mirko Primožič z Oslavja

Včeraj jutraj nekaj pred 6. uro so našli na polju v Kasteladi, ki je oddaljen približno 1 km od njegovega doma, mrtvega 51-letnega Mirko Primožiča z Zgornjih Oslavj št. 1. Pogreb bo danes ob 17. uri z njegovega doma na Oslavju na domačem pokopališču v Pevni.

Pokojni Mirko je odšel od doma v nedeljo popoldne okrog 15. ure. Domačin je rekel, da gre malo na sprehod in da se bo vrnil, ko bo čas nakrmiti živino, ker je navadno on opravil to delo. Ko je prišla že noč in ga še ni bilo domov, so ga šli domači in sosedje iskati. Vso noč je bilo njihovo iskanje zaman in šele večeraj jutraj nekaj po peti uri je ga njegov brat našel na neki njivi mrtvega.

Takoj so obvestili karabinjete iz Podgora, ki pa pristojno oblast. Pri pregledu trupla v mestni mrtvašnici je zdravnik ugotovil, da je smrt nastopila že v nedeljo. Po vsej verjetnosti je pokojni imel

Kratke iz bolnišnice

Včeraj popoldne nekaj po osmi uri so poklicali avto Zeleneza križa v Kaprivo, da bi odpeljal v bolnišnico 35-letno Ano Marija Alt iz Kaprive, ki je malo prej dobila poškodbe, ko je trčila s svojim koleškom v neki avto. V bolnišnici si je ugotovili več manjših prask. Nudili so ji prvo pomoč, okrevala bo v petih dneh.

Ob 12. uri so pripeljali v bolnišnico 32-letno Ondino Cidin iz Gorice, Ul. Torriani 46, ki se je ranila na desni nogi, ko je v vrtaknila med špice na kolešu. Nudili so ji prvo pomoč. Okrevala bo v petih dneh.

Ob 16.30 pa so sprejeli na zdravljenje 72-letnega Luigija Stechno iz Krminia, Ul. Manzoni 4, ki je doma padel, ko je skočil z vespe ter si pri tem zlomil obe nogi v gležnjih. V bolnišnici bo ostal 30 dni.

Ob 17. uri je prišel po pomoč 35-letni Giuseppe Masutto iz Canove v Furlaniji. Zdravniki so mu ugotovili rano na prstanu desne roke z verjetnim zlomom. Nudili so mu prvo pomoč. Masutto se je ponesrečil pri delu na mostu 9. avgusta, kjer je zaposlen.

Z avtom se je zaletel v cipreso pri Gabrjah

V nedeljo ponoči, bilo je okrog ene ure, se je 36-letni Adolf Baucen, iz Gorice, Ul. sv. Gabrijela 25, vrátil z avtom Fiat 600 po cesti iz Dola proti Gorici. Ko je prišel blizu Pavletičeve gostilne v Gabrjah, pa je Baucen po vsej verjetnosti, ker je prenapel vozil, na ovinku izgubil kontrolo nad vozilom. Avto je treščil v dve cipresi in podrl tudi občestni ke-

INDUSTRIJA NA POČITNICAH

Nad 10.000 delavcev je te dni na poletnih počitnicah

Zaprte tovarne v Podgori in Stražicah - Skrčeno delo v ladjedelnici v Trzinu

Smu sredi avgusta s tradicionalnimi poletnimi počitnicami, ki prav ta teden dosežejo svoj vrh. Tudi Gorica je v teh dneh na pol izumrla in tisti avtomobilisti, ki so ostali zaradi dela v mestu, nimajo težave pri parkiranju svojih vozil tudi v strogem centru, kar je ob drugih prilikah vsekar precej težavna zadeva.

Pa ne samo uradi in trgovine, ampak tudi industrija je v teh dneh poslala večino svojih uslužbencev, delavcev in uradnikov na zaslužen počitnice. Ze od ponedeljka 5. t.m. počiva delo v predelavnicah v Podgori in Ronkah, kjer so odšli vsi množično na ferije, z izjemo rajnoskega oddelka, kjer mora zaradi posebne delovnega procesa delo teči naprej. Tovarna bo zopet ozivila s polnim ritmom v ponedeljek 19. t.m.

Včeraj so za 14 dni zaprli tovarno SAFOG v Stražicah in tudi tukaj je 700 delavcev in uradnikov odselil na počitnice, ki bodo trajale do 25. t.m. Prav tako so večeraj za 14 dni prekinili delo v večini obratov v ladjedelnici v Trzinu, kjer je ostalo na delu le kakih 1200 delavcev, ker morajo nujno dokončati še ta mesec 30 tisočtonsko tovorno ladjo «Sandations». Prav tako niso prekinili z delom v tovarni sode Solway, kjer dela okrog 500 delavcev. v papirni tovarni Timavo, kjer imajo prav tako neprekinjen proizvodni proces, pri katerem je zaposlenih kakih 500 delavcev in še nekatera druga manjša podjetja.

Po drugi strani pa so številna podjetja industrijska in obrtna podjetja poslala svoje uslužbence na letni odmor za eden ali dva tedna. Lahko računamo, da je ta teden nad 10.000 industrijskih delavcev na Gorškem na počitnicah in da torej delo počiva v večini industrijskih obratov ter bo z normalnim ritmom ponovno steklo šele po 25. avgustu.

SMRTNA NESREČA V SOVODNJAH

Kolesar iz Rubij prišel pod avto in podlegel poškodbam v bolnišnici

Nesrečnega Černica bodo danes popoldne ob 18. uri pokopali na domačem pokopališču

Preteklo soboto zvečer je prišlo na glavni cesti v Sovodnjah do prometne nezgode, pri kateri je bil precej močno poškodovan 78-letni Ivan Černic iz Rubij, Ulica Diaz št. 82.

Okrog 20.30 se je Černic peljal mimo industrijska in obrtna podjetja poslala svoje uslužbence na letni odmor za eden ali dva tedna. Lahko računamo, da je ta teden nad 10.000 industrijskih delavcev na Gorškem na počitnicah in da torej delo počiva v večini industrijskih obratov ter bo z normalnim ritmom ponovno steklo šele po 25. avgustu.

Zdravniki so se trudili, da bi Černicu rešili življenje, vendar pa je bil njihov trud zaman, ker je zaradi notranjih poškodb starček večeraj jutraj okrog 5. ure podlegel poškodbam. Pogreb bo danes popoldne ob 17.45, ko bodo nesrečnega moža prepeljali iz goriške civilne bolnišnice na domače pokopališče, kjer ga bodo položili k začnemu počitku.

Na kraj nesreče je prišla tudi cestna policija iz Gorice, da bi napravila zapisnik in ugotovila kabo in zakaj je prišlo do trčenja. Po prvih ugotovitvah soede je Černic, ki je vozil pred Hmeljakom, nena-doma krenil s koleškom proti sredini ceste baš v trenutku, ko je ta hotel mimo. Hmeljak je z naglim okretom proti levi skušal

preprečiti trčenje, vendar je bilo že prepoznano.

Zapora pekarn ob nedeljah

Z odlokom goriškega prefekta z dne 8. avgusta l. št. 15512-III se odreja nedeljska zapora pekarn in prodaje kruha za dobo od 18. avgusta do 30. septembra t.l.

V odloku je rečeno, da bodo v tem obdobju pekarnice in prodajalne kruha ob nedeljah zaprte v Gorici in na podeželju, z izjemo Gradca. Zupanom posameznih občin je poverjena izvedba tega ukrepa.

V zvezi s tem odlokom, je pokrajnska zveza trgovcev sklicala večeraj ob 17. uri sestanek pekov, na katerem so se pogovorili o poročnem izveščju tega ukrepa. Sestanek je bil na sedežu zveze trgovcev na Korzu Italija št. 25-I.

Zapora uradov za trgovinsko zavarovanje

Predsedstvo bolniške blagajne za zavarovanje trgovcev sporoča članom te ustanove, da bodo njihovi uradi ostali zaprti dne 15., 16. in 17. t.m.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Divji merjasci pustošijo polja

Več skupin divjih merjascev, računajo da je vsega skupaj z mladimi nad 100 teh živali, je po zadnjem deževju prišlo z bližnjih hribov na polja v dolinah na področju Čedad, ter občin Grmek in Dreka. Največ so jih opazili na polju v bližini naselja Rukin, kjer so napravili veliko škodo na krompirju in koruzi.

Kmetje niso sami zmogli, da bi se postavili po robu tako številnim čredam ter so se obrnili na pristojne oblasti, naj bi s pomočjo lovec prepognali in uničili te škodljive in nepovabljene goste, ki grozijo uničiti vse pridelek.

Jutri popoldne trgovine odprte

Pokrajnska zveza trgovcev sporoča, da bodo jutri, v sredo popoldne jestvinske trgovine odprte, ker gre za dan pred praznikom, kot je predvideno v zadnjem odloku.

Umrl je Mirko Primožič z Oslavja

Včeraj jutraj nekaj pred 6. uro so našli na polju v Kasteladi, ki je oddaljen približno 1 km od njegovega doma, mrtvega 51-letnega Mirko Primožiča z Zgornjih Oslavj št. 1. Pogreb bo danes ob 17. uri z njegovega doma na Oslavju na domačem pokopališču v Pevni.

Pokojni Mirko je odšel od doma v nedeljo popoldne okrog 15. ure. Domačin je rekel, da gre malo na sprehod in da se bo vrnil, ko bo čas nakrmiti živino, ker je navadno on opravil to delo. Ko je prišla že noč in ga še ni bilo domov, so ga šli domači in sosedje iskati. Vso noč je bilo njihovo iskanje zaman in šele večeraj jutraj nekaj po peti uri je ga njegov brat našel na neki njivi mrtvega.

Takoj so obvestili karabinjete iz Podgora, ki pa pristojno oblast. Pri pregledu trupla v mestni mrtvašnici je zdravnik ugotovil, da je smrt nastopila že v nedeljo. Po vsej verjetnosti je pokojni imel

Kratke iz bolnišnice

Včeraj popoldne nekaj po osmi uri so poklicali avto Zeleneza križa v Kaprivo, da bi odpeljal v bolnišnico 35-letno Ano Marija Alt iz Kaprive, ki je malo prej dobila poškodbe, ko je trčila s svojim koleškom v neki avto. V bolnišnici si je ugotovili več manjših prask. Nudili so ji prvo pomoč, okrevala bo v petih dneh.

Ob 12. uri so pripeljali v bolnišnico 32-letno Ondino Cidin iz Gorice, Ul. Torriani 46, ki se je ranila na desni nogi, ko je v vrtaknila med špice na kolešu. Nudili so ji prvo pomoč. Okrevala bo v petih dneh.

Ob 16.30 pa so sprejeli na zdravljenje 72-letnega Luigija Stechno iz Krminia, Ul. Manzoni 4, ki je doma padel, ko je skočil z vespe ter si pri tem zlomil obe nogi v gležnjih. V bolnišnici bo ostal 30 dni.

Ob 17. uri je prišel po pomoč 35-letni Giuseppe Masutto iz Canove v Furlaniji. Zdravniki so mu ugotovili rano na prstanu desne roke z verjetnim zlomom. Nudili so mu prvo pomoč. Masutto se je ponesrečil pri delu na mostu 9. avgusta, kjer je zaposlen.

Z avtom se je zaletel v cipreso pri Gabrjah

V nedeljo ponoči, bilo je okrog ene ure, se je 36-letni Adolf Baucen, iz Gorice, Ul. sv. Gabrijela 25, vrátil z avtom Fiat 600 po cesti iz Dola proti Gorici. Ko je prišel blizu Pavletičeve gostilne v Gabrjah, pa je Baucen po vsej verjetnosti, ker je prenapel vozil, na ovinku izgubil kontrolo nad vozilom. Avto je treščil v dve cipresi in podrl tudi občestni ke-

Goriško-beneški dnevnik

INDUSTRIJA NA POČITNICAH

Nad 10.000 delavcev je te dni na poletnih počitnicah

Zaprte tovarne v Podgori in Stražicah - Skrčeno delo v ladjedelnici v Trzinu

Smu sredi avgusta s tradicionalnimi poletnimi počitnicami, ki prav ta teden dosežejo svoj vrh. Tudi Gorica je v teh dneh na pol izumrla in tisti avtomobilisti, ki so ostali zaradi dela v mestu, nimajo težave pri parkiranju svojih vozil tudi v strogem centru, kar je ob drugih prilikah vsekar precej težavna zadeva.

Pa ne samo uradi in trgovine, ampak tudi industrija je v teh dneh poslala večino svojih uslužbencev, delavcev in uradnikov na zaslužen počitnice. Ze od ponedeljka 5. t.m. počiva delo v predelavnicah v Podgori in Ronkah, kjer so odšli vsi množično na ferije, z izjemo rajnoskega oddelka, kjer mora zaradi posebne delovnega procesa delo teči naprej. Tovarna bo zopet ozivila s polnim ritmom v ponedeljek 19. t.m.

Včeraj so za 14 dni zaprli tovarno SAFOG v Stražicah in tudi tukaj je 700 delavcev in uradnikov odselil na počitnice, ki bodo trajale do 25. t.m. Prav tako so večeraj za 14 dni prekinili delo v večini obratov v ladjedelnici v Trzinu, kjer je ostalo na delu le kakih 1200 delavcev, ker morajo nujno dokončati še ta mesec 30 tisočtonsko tovorno ladjo «Sandations». Prav tako niso prekinili z delom v tovarni sode Solway, kjer dela okrog 500 delavcev. v papirni tovarni Timavo, kjer imajo prav tako neprekinjen proizvodni proces, pri katerem je zaposlenih kakih 500 delavcev in še nekatera druga manjša podjetja.

Po drugi strani pa so številna podjetja industrijska in obrtna podjetja poslala svoje uslužbence na letni odmor za eden ali dva tedna. Lahko računamo, da je ta teden nad 10.000 industrijskih delavcev na Gorškem na počitnicah in da torej delo počiva v večini industrijskih obratov ter bo z normalnim ritmom ponovno steklo šele po 25. avgustu.

URBNIK TRGOVIN IN BRIVECEV ZA PRAZNIKE

Pokrajnska zveza trgovcev v Gorici sporoča, da bo za veliki smaren v veljavi za trgovine naslednji urbnik.

V sredo 14. avgusta vse trgovine lahko ostanejo odprte do 20. ure, mesnice bodo odprte tudi po polnoči do 16. do 20. ure; pekarnice in mlekarne bodo ta dan prodajale kruh in mleko tudi za naslednji dan.

V četrtek 15. avgusta: vse trgovine, vključno mesnice, pekarnice in mlekarne bodo ostale ves dan zaprte. Pač pa bodo ta dan odprte cvetličarni do 8. do 13. ure.

V petek 16. avgusta: bodo odprte prodajalne kruha in mleka, dokler ne bodo zaključile z razdeljevanjem tega blaga; vse druge trgovine, vsteviš mesnice, bodo ves dan zaprte.

V soboto 17. avgusta: vsem trgovinam je dana možnost, da lahko odprejo svoje lokale, ali pa jih imajo zaprte. Podjetja z jestvinami na debelo bodo ostala ves dan zaprta.

Zveza obrtnikov v Gorici javlja, da bodo imeli brivci in frizerji zaprte svoje lokale 15., 16. in 17. t.m.

Poletne počitnice trgovin v Gorici

Pokrajnska zveza trgovcev sporoča nadaljnji seznam trgovin iz Gorice, ki bodo imele zaprto za poletne počitnice:

Od 12. do 18. avgusta: O. Krainer, železnica, Ul. Rastello 19.

Od 12. do 20. avgusta: Leonida La Stella, avtomobilski deli, Korzo Italija 39.

<

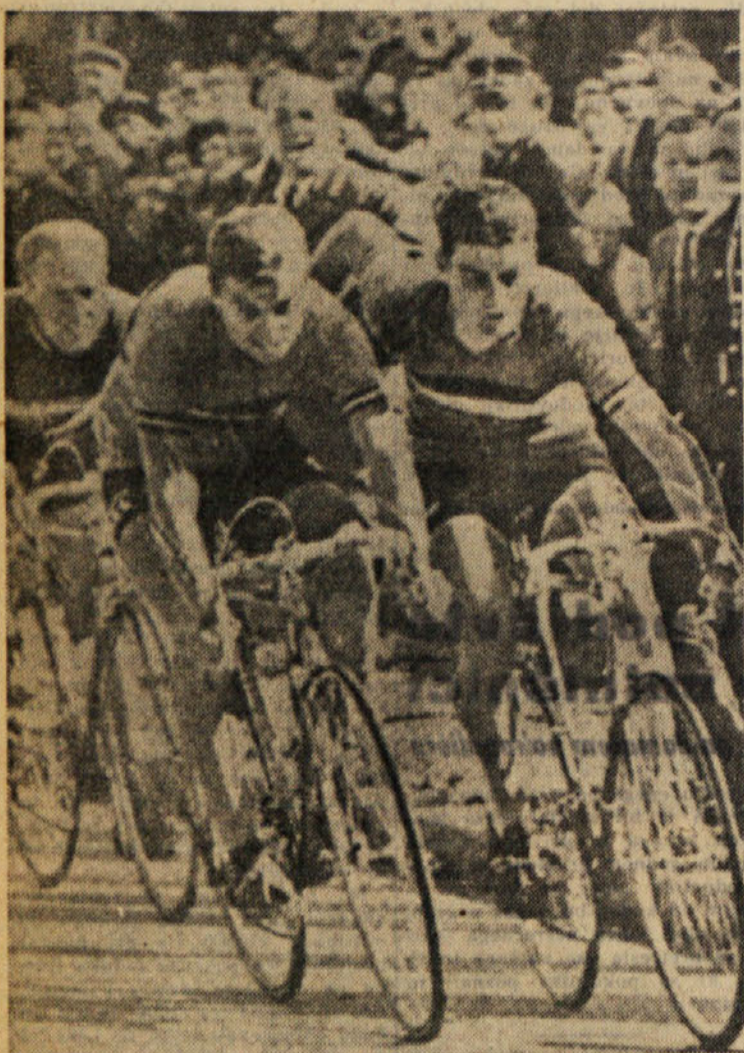
ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V Renaixu je padla kocka: profesionalci imajo

novega svetovnega prvaka v cestni vožnji

Beheynt (23 let) kljub sporazumu o pomoči pred Van Looyem

★ De Haan tretji
★ Darrigade četrti

Se kak meter in Beheynt bo svetovni prvak

RENAIX, 12. — Rik Van Looy je besen. Še tik pred ciljem je bil gotov zmage. V sprintu je nepremagljiv in poleg tega je imel poleg sebe »oprodu« Beheynta. Zmaga je torej njegova. To toliko bolj, ker je Beheynt podpisal skupno z vsemi člani belgijske kolesarske reprezentance, da mu bo nesebično pomagal pri osvajanju naslova najboljšega na letošnjem kolesarskem svetovnem prvenstvu v cestni vožnji profesionalcev. Pravijo, da jim je Rik Van Looy objubil za pomoč okoli 13 milijonov. Ko je kazalo, da se je dolga in naporna dirka po cestah okoli Renaixa končala po načrtih in predvidevanjih Van Looya, je tik pred ciljno črto svignil Beheynt in jo je z dvignjeno roko v znak zmage prešel. Komaj 23-letnemu Beheyntu ni bilo torej za denar, temveč so se pogajali v borbo za mavrično majico. Ta je danes njegova. Vodja njegove ekipe Rik Van Looy, kateremu je bila namenjena majica, pa ga obtožuje izdajstva in je obnememljivo prizvil. Hotel je zmago, toda fotografih je jasno povedal, da gre prvo mesto njegovemu oprodu.

Ce bi hoteli govoriti resnico, tedaj bi morali priti do zaključka, da si naslov nista zaslužila ne Beheynt ne Rik Van Looy, ki sta se tik pred ciljem privala. Oba bi morali diskvalificirati, še posebno ker sta pri sprintu, morala ostati kot Nizozemci. Svetovni prvak bo nastopil tudi na Finskem, Danskem in Švedskem.

Dirka je potekala natančno po načrtih, ki jih je sestavil Van Looy. Njegovi tovariši so vedno je pri rojstvu preprečevali nevarne napade in tudi Rik sam se je včasih pognal za kakim be-

guncem kot bi hotel dopovedati, da je njegov trud zaman. Polagoma so krogi po 16 km dolgi progi sprajali tekmovalce neusmišljeno iz borbe. Nekateri so morali odstopiti zaradi padca, kar se je pripetilo Van Looyevemu oprodu Aerenhoustu, ki je moral zaradi možganskega pretresa v bolnišnico. Tudi Balmamion in Fontona sta bila iz istega razloga izločena iz borbe.

V zadnjih krogih sta Elliot in Simpson hotela sprožiti otenzivo, toda njuna začetna prednost se je po nalogu Van Looya vedno bolj manjšala in se razblinila v nič. Na ravni pred ciljem se je tako predstavila precejšnja skupina favoritov za naslov. Na prvih mestih je bil seveda Van Looy z Beheyntom, a tudi Darrigade in De Haan. Zaključni sprint je promoviral novega prvaka, medtem ko so bili Italijani Cribriori, Zilioli in De Rosso, čeprav v prvi skupini, preveč stisnjeni v sredi in niso mogli razviti končnega sprinta. Zato je bil Cribriori še osmi. Sicer boljše uspeha ni nihče pričakoval. Posebno ne v domovini Van Looya in Beheynta.

MILAN, 12. — Danes so prispeli v Milan italijanski kolesarji, ki so se udeležili svetovnega prvenstva profesionalcev v cestni vožnji. Njihov vodja Fiorenzo Magni je izrazil zadovoljstvo nad obnasanjem Italijanov, a je ostro kritiziral zasluge kot Nizozemci. Magni je bil zaključen sprint nepravilno, ne samo zaradi Beheynta in Van Looya, temveč zato, ker so Belgijci in Nizozemci tik pred ciljem napravili zid in prepustili prosto Van Looyu. S tem so najbolj okodovali Cribrioria, ki je bil v idealnem položaju in bi se lahko ustvil na tretje ali četrto mesto. Magni je izrazil žalost, da je v dirki, kljub temu, da si je ogledal film prihoda, potrdila vrstni red na cilju.

Profesionalci na cilju za svetovni naslov

ODTUINTAM

OSLO, 12. — Danes se je iz do- bovo organiziral 15. svetovno dirko za mednarodni pokal Camaiore, kate- re se bo udeležil poleg svetovnega prvaka Italijana Vicentinja tudi drugoplasirani v Renaixu Francoz Bazire. Na start bodo prišli tudi člani italijanske reprezentance, da- ...

BOKS

IBADAN, 11. — Londonski orga- nizator bokarskih srečanj Jack Solomons je izjavil, da bo svetov- ni prvak srednje kategorije Nige- rijec Dick Tiger skoraj gotovo branil svojo kruno proti evropskemu prvaku Madžaru Laszlu Pappu. Dvojbo bo verjetno na Dunaju ob koncu septembra pod pogojem, da Papp premaga Španca Luisa Folle- da v dvojboju za evropski naslov, ki bo 12. septembra v Madridu. Solomons namerava organizirati tudi dvojbo med Tigrim in svetov- nim prvakom srednjetežke kate- gorije Williemu Pastranom. To seve- da, če bo Tiger premagal Pappa, ki je trenutno edini na njegovi vi- sini.

KOLESTARSTVO

CAMAIORE, 12. — Praktično bo v nedeljo v Camaiore revandé svetov- nega kolesarskega prvenstva v cest- nini vožnji amaterjev. Domači klub bo organiziral 15. svetovno dirko za mednarodni pokal Camaiore, kate- re se bo udeležil poleg svetovnega prvaka Italijana Vicentinja tudi drugoplasirani v Renaixu Francoz Bazire. Na start bodo prišli tudi člani italijanske reprezentance, da- ...

Od MAREZIG do MADRIDA

JOŽE VERGAN: Bil je nepozaben dan. Dva tedna sem tako postal po Parizu brez pravega dela, naslednji dan pa mi je vratar dal pismo. Vabili so me, naj se zglašim čimprej na politični sekciji italijanske Komunistične partije. Tam so mi povedali, da sem določen za politično delo v južni Franciji ter so mi dali poln kovček propagandne politične literature in navodilo za delo. Prav toliko politične literature v slovenskem in hrvaškem jeziku mi je dal tudi tovariš Ilič. Čeprav sem bil poslan na teren po liniji italijanske sekcije, nisem nikdar pretrgal zveze z jugoslovanskimi. Se isti dan me je Babilotto spremljal na postajo in mi izročil vozno karto do Agena. To mesto je oddaljeno kakih 600 km od Pariza. Sprejel sem odgovornost za delo med inozemci za okraja Lot-et-Garonne in Dordogne. PRI POLITIČNEM DELU V FRANCIJI Ko sem prišel v Agen, sem se takoj lotil dela. V Parizu so mi svetovali, naj stopim čimprej do komunističnega po- slanca Jeana Renana, češ da pozna dobro probleme inozem- skega delavstva v okraju in mi bo zato lahko v veliko pomoč. Dali so mi tudi posebno priporočilno pismo zanj. Ze drugi dan sem se odpravil v malo mestece Mermande k njemu. Poslanec me je prijel na sprehaj. V živahnem govoru mi je prav plastično prikazal probleme mojih dveh okrajev, koliko je v teh inozemcev, kako so razdeljeni po narodnostih, kakšno je njih življenje, delo in zaslužek ter kako bi se dalo z njimi politično delati. Ko sem mu ob slovesu hvaležno stiskal roko, me je povabil na okrajno partijsko konferenco, ki je bila sklicana prav za tiste dni. Seveda sem se vabilu pravi odzvali.

Nov evropski rekord Ivana Koretnikova (SZ)

MOSKVA, 12. — V bazenu sta- diona Lenin je Ivan Koretnikov izboljšal za 5 desetink sekunde ev- ropški rekord na 200 m prsno, ki je od 8. maja pripadel s časom 2:32"4 istemu plavalcu. Koretni- kov je v nedeljo preplaval progo v rekordnem času 2:31"9.

VATERPOLO

RIM, 12. — Danes je odptovala v Ancono, od koder bo s parnikom nadaljevala pot do Šibenika, ita- lijanska reprezentanca v vaterpolu, ki se bo od 15. do 20. t. m. udele- žila turnirja za »jadransko trofe- jo«. Turnir z mednarodno udele- žbo bo v organizaciji jugoslovanske plavalne zveze v Šibeniku, Splitu in Dubrovniku. V italijanski reprezentanci so Bardi, Barlocco, Cevasco, D'Altrui, Guerrini, Lavoratori, Lanza, Mare- lo, Parmeggiani, Pizzo in Rossi.

ATLETIKA

WELLINGTON, 12. — »Francoz Michel Jazy bo v petek v Gotebor- gu izboljšal svoj svetovni rekord v teku na 1 miljo (3'54"4) samo če bo v najboljši formi je v Aucklandu izjavil novozelandski atlet Peter Smell. Ta je tudi dodal, da bo sku- šal v bližnji bodočnosti doseči nov svetovni rekord v teku na 800 m.

MEDNARODNA ATLETIKA V THONONU LES BAINS

Italijanski juniorji zmagoviti v troboju

THONON LES BAINS, 12. — Govorniki o zmagoslavju italijan- ske juniorske reprezentance na atletskem troboju ni pretirano. Izidi so dovolj zgovorni: Itali- jani so premagali Francoze 106:95, Poljake pa 110:91 med- tem ko so domači reprezentanti odpravili poljske goste 113:88.

Posebni rezultatov ni bilo. Vsi Italijani so bili v dobri formi, ven- dar nekateri niso dosegli svojih stalnih znakov, drugi pa so jih izboljšali. To se lahko reče o Bif- fonu, ki je v metu kroglice izbolj- šal lastni rekord za celih 11 cm. V tekih do 400 m so zmage po- sto najbolj okodovali Italijanji, ki se bili uspešni še v skoku v daljino, v višino in v metu kroglice. Manj uspešni so bili v štafeti, kjer so bili drugi. V 4X100 m je zmagala Poljska, v 4X400 m pa Francija.

V PLAGALNEM DVOBOJU V BUDIMPEŠTI

Madžari izboljšali 5 Italijani pa 2 rekorda

Moški: Madžarska-Italija 63:62
Ženske: Madžarska-Italija 61:37

BUDIMPEŠTA, 12. — Čeprav za eno samo točko razlike, se je morala italijanska moška plavalna reprezentanca vrniti po dvojboju z Madžarsko poražena domov. Italijani so izboljšali še en rekord, to- krat v štafeti 4x100 m prosto za moške, ki je z Borraccijem, Span- garom, Solianijem in Bianchijem zabeležila čas 3'49"2. V tej štafeti so tudi Madžari izboljšali enega od stebelnih rekordov, ki so jih zabe- ležili med drugim dnevnim dvojbo- ju. Tudi Dobay je na prvi progi zabeležil na 100 m prosto s 54"8 nov rekord. Treji rekord so zabeležili Madžari v štafeti 4x100 m v starih slogih, med katero je Csikany izboljšal lastni rekord v hrbi- nem plavanju. Tudi ženske so izboljšale madžar- ...

3'46"5). Vmesni časi: Dobay 54"8 (nov madž. rek.), Martoni 57"8, Gulrich 56"9, Szlanka 56"8, 2. Italija 3'49"2 (nov ital. rek.; prejšnji 3'50"3). 1500 m: 1. Orlando (I) 18'38"3, 2. De Gregorio (I) 18'45"3, 3. Ali (M) 19"3, 4. Hornjanszky (M) 19"3. 200 m metulček: 1. Rastrelli (I) 2'16"7, 2. Dennerlein (I) 2'18"7, 3. Csekok (M) 2'26"6, 4. Majoros (M) 2'27"5. 400 m v 4 slogih: 1. Lenkel (M) 5'13"9, 2. Kiricsi (M) 5'14"2, 3. Rosi (I) 5'14"9, 4. Pagnini (I) 5'18"7. Štafeta 4x100 m v 4 slogih: 1. Ma- džarska 4'10"6 (nov madž. rek.; prejšnji 4'12"7). Vmesni časi: hrbi- no Csikany 1'27"6 (nov rek.); prs- no Lenkel 1'12"6; metulček Gul- rich 1'07"5; prosto Dobay 54"9, 2. Italija (Rora, Gross, Rastrelli, Bian- chi) 4'11"6.

ZENSKE Štafeta 4x100 m prosto: 1. Ma- džarska 4'16"3 (nov rek.; prejšnji 4'17"5). 2. Italija (Zunini, Pacifici, Bertl, Beneck) 4'30"9. 200 m prsno: 1. Egervari (M) 2'55"4, 2. Kovacs (M) 2'57"1, 3. Mar- cellini (I) 3'07"6, 4. Longo (I) 3'14"6. 100 m prosto: 1. Beneck (I) 5' in 9"6, 2. Soltesz (M) 5'17"2, 3. Ca- stelli (I) 5'18"5, 4. Elthes (M) 5'26"9. 400 m v 4 slogih: 1. Egervari (M) 5'36"7, 2. Cecchi (I) 5'58"5, 3. No- venta (I) 5'58"7, 4. Czizmandia (M) 6'11"1.

- Italija - Francija 106:95
- Francija - Poljska 113:88
- Italija - Poljska 110:91

- 110 m ovire: 1. Ottov (I) 14"7; 2. Rataztacl (F) 15"2; 3. Morel- lato (F); 4. Wysocki (P); 5. Vir- gili (I); 6. Martinek (P).
- 100 m: 1. Preaton (I) 10"9; 2. Andre (F) 10"9; 3. Dauriag (F); 4. Trevisan (I); 5. Javorki (P); 6. Cuch (P).
- 200 m: 1. Preaton (I) 21"8; 2. Dau- riag (F) 22"2; 3. Romanov (P); 4. Maggini (I); 5. Fenouil (F); 6. Javorki (P).
- 400 m: 1. Sartori (I) 49"2; 2. Wan- cammen (F) 49"2; 3. Cousin (F); 4. Basista (P); 5. Szostalo (P); 6. Franceschini (I).
- 800 m: 1. Francois Hernet (F) 1'51"1; 2. J. P. Hernet (F) 1'52"3; 3. Carabelli (I); 4. Chrabaszcz (P); 5. Kamenski (P); 6. Mer- lini (I).
- 1500 m: 1. Salomon (F) 3'51"4; 2. Finelli (I) 3'53"9; 3. Tou- saint (F); 4. Gatti (I); 5. Po- lowski (P); 6. Adamski (P).
- 1500 m zapreke: 1. Glogoski (P) 4'23"6; 2. Boulard (F) 4'24"2; 3. Vadot (F); 4. Madaro (I); 6. Mela (I).
- 400 m ovire: 1. Martinek (P) 53"4; 2. Gandolfi (I) 55"7; 3. Skoru- pinski (P); 4. Sartori (I); 5. Duquesnoy (F); 6. Snyse (F).
- 3000 m: 1. Korzek (P) 2'46"7; 2. Gindolo (I) 2'48"8; 3. Germond (F); 4. Odachowski (P); 5. Fal- chi (I); 6. Laruzel (F).
- Kladivo: 1. Piskodko (F) 52"50; 2. Kuhn (F) 50"37; 3. Padovan (I); 4. Korab (P); 5. Bernar- dini (I); 6. Nazalewicz (P).
- Daljina: 1. Serafico (I) 744 m; 2. Fomaciari (I) 723; 3. Massa (F); 4. Brivois (F); 5. Ptasini- ski (P); 6. Nowicki (P).
- Višina: 1. Zamparelli (I) 1,97 m; 2. Vallaves (F) 1,57; 3. Cande- laro (I) 1,94; 4. Madubost (F); 5. Maviejewski (P); 6. Gole- wiewski (P).
- Disk: 1. Grabowski (P) 50,20 m; 2. Asta (I) 47,64; 3. Buffon (I); 4. Nazalewicz (P); 6. Pous- son (F).

VELSLANJE

KJOBENHAVEN, 12. — Danes so izbrali sestavo izločnih skupin prihodnjega evropskega prvenstva v veslanju. Italija sodeluje samo z dvojcem in četvercem brez krmarja. Dvoj- kec nastopil v prvi izločni ba- teriji skupno s posadkami Anglie, Belgije in Romunije, medtem ko bo imel italijanski četverec za na- spronke Anglež, Romune, Dance in Poljake.

TENIS

HAMBURG, 12. — Italian Pie- trangeli in Avstralec Mulligan, ki sta v dvojlu mednarodnega teni- skega turnirja v Hamburgu z lah- koto prešla obvoje polfinala, nista mogla zaključiti tekmovalna zma- govitvo. V finalu sta namreč izgubi- la z avstralskim parom Hewitt- Stolle 6:2, 8:10, 9:7, 6:2. V finalu dvojboja za ženske sta zmagali južnoafrikanci Hunt in Van Zyl, ki sta si privoščili fran- cosko dvojico Durr - Liefbrig s 6:4, 6:4.

REGATA V ORGANIZACIJI GINNASTICE

Veslačem Falcka (Dongo) «Trofeja stoletnice»

Več zmag tržaških posadk
V nedeljo je bila v barkovljanskih vodah v organizaciji Ginnas- tice Triestine »Veslaška regata stoletnice«. Prireditelji so za konč- nega zmagovalca določili »Trofejo stoletnice«, ki je pripadla veslač- nem klubu Falck iz Donga. Veslači Falcka so bili zmagoviti v četvercu s krmarjem, v četvercu brez krmarja, v dvojcu, v double sculu za senjorje, medtem ko so v osmercu zmagali člani športnega kluba »Covazzeri« iz Rima. Tudi Tržčani so se izkazali v nekaterih skupinah in panogah. V skiffu za začetnike je bil najboljši član tržaškega kluba N. Sauro Giorgi Paolo, ki je pustil za seboj ...

Končno plavalno prvenstvo Amerike

- 2. Ted Stickle 2'17"9
- 3. Bill Uhley 2'18"7
- 1500 m
- 1. Roy Saari 17'34"6
- 2. Don Schollander 17'34"9
- 3. Ron Coghill 17'40"3
- Skoki v vodo
- 1. Tom Gompf 443,65 točke
- 2. Larry Andreesen 433,45
- 3. Win Young 414,60
- 100 m prosto
- 1. Steve Clark 54"9
- 2. Richard McDonough 55"1
- 3. Mike Avustin in Gary Ilman 55"2
- 5. Robert Hogg 55"4
- 6. Richard Blick 55"6
- Štafeta 4x100 v 4 slogih
- 1. Indianapolis AC «A» (Stock, Treathway, Schmidt, Black) 4'04"9
- 2. Los Angeles AC 4'07"8
- 3. Gopher SC 4'08"8

Don Schollander (trikratni prvak in rekorder) poražen na 1.500 m

CHICAGO, 12. — Najboljši čas zadnjega dneva plavalnega pr- venstva Amerike je zabeležil Steve Clark, ki je v svoji skupini preplaval 100 m prsno v 54"2, kar je pred dvema letoma zabeležil bra- zilski plavalec Dos Santos. V finalu je Clark zmagal s časom 54"9, medtem ko so tudi vsi ostali finalisti (sedem po številu) pre- plavali progo v časih pod 56 sekund. Don Schollander, ki je v prejš- njih dneh osvojil tri naslove in dosegel nov svetovni rekord na 200 m, ni mogel priti do naslova na 1.500 m. Na tej progi je mo- ral prepustiti za 3 desetinke se- kunde prvo mesto Royu Saariju, ki je zabeležil čas 17'34"9. Po zaključenem prvenstvu bodo Američani odptovali v Tokio, kjer bodo nastopili na raznih mi- ningih. Od plavalcev sta Ted Stickle in Tom Stock ostala do- ma, ker se nameravata posvetiti študiju. Ameriško plavalno repre- zentanco bodo zato sestavljali: Ralph Hendricks, Fick Roth, Don Schollander, Ed Townsend, Roy Saari, Will Craig, Riek McGeach, Ken Merten, Bill Farley, Carl Ro- bie, Ed Bartsch, Cary Ilman, Steve Clark, Ron Coghill, Richard Mac Donough, Wally Richardson in Larry Andreesen (skakalec v vodo). Izidi zadnjega dne prvenstva so naslednji: 200 m mešano 1. Richard Roth 2'16"

Na konferenci me je posadil na častno mesto, me predsta- vil vsem delegatom, osebno pa me je seznanil še z vsemi krajevnimi sekretarji.

Po uvodnem političnem pregledu so se vrstili posamezni referati, pojednala in debate. Zame je bila konferenca pravo- dčivitej, posebno zato, ker sem bil zdaj prvič na taki pri-reditvi. Tu so sklenili tudi, da organizirajo v Mermandu še- stmesečni partijski tečaj. Na tečaj so povabili tudi mene. Seveda sem se ga z veseljem udeležil. Tečaj je bil velikega pomena zame. Proučevali smo po- drobno delo in naloge partije ter celotno gospodarsko politiko Francije. To mi je zelo koristilo pri delu. Hkrati pa sem se tudi izpopolnil v francoščini. Tudi za časa tečaja nisem držal križem rok. Vsako prosto uroco sem izkoristil, da sem obiskoval kraje, kjer je bilo večje število inozemcev, in v osmih večjih centrih sem orga- niziral med njimi tudi posebne komiteje Ljudske fronte.

Po dokončanem tečaju sem ostal v okraju Lot-et-Garonne dva meseca, že ustanovljene komiteje Ljudske fronte sem utrdil in obiskal tudi manjše kraje, kjer je bilo kaj inozem- skih delavcev. Ob tej priložnosti sem se spoznal z mno- gim komunisti po mestih in vaseh. Ti so dobro poznali razme- re in ljudi in so mi prav radi pomagali z navseti. V tem okraju so prevladovali med tujimi delavci Italijani in Španci. Bilo pa je tudi nekaj Poljakov, Belorusov in Čehov. V odbore Ljudske fronte sem pritegnil tudi te. Dospel je Francozi za tuje delavce niso preveč brigali. Med tujci je bila velika večina mlačnih in brezbrzičnih; nekaj je bilo odkritih antifašistov, nekaj pa tudi hujskavec in plačanec, ki so jih nalašč zato poslali iz Italije, da bi orga- nizirali med rojaki fašistične krožke. Nekak center teh fašističnih agentov je bil v Agenu. Najhujsa med njimi sta bila nekaj Frizza in njegov gospodar Toriella, ki sta se večkrat obregnila tudi obme.

Ce sem hotel imeti kaj uspeha, sem moral mnogo potovati in biti v stalnem stiku z ljudmi. V večjih krajih sem se ustavil tudi dalj časa. V Miramont de Guynenu sem se ustavil kar za 15 dni. V temu času sem organiziral na tamkajšnjem sedežu Komunistične partije posebno konferenco, na katero so bili povabljeni predsedniki in tajniki vseh desetih komi- tejev Ljudske fronte, ki sem jih do tedaj ustanovil. Konfe- renca se je udeležilo 45 delegatov in 25 gostov. Med gosti jih je bilo 15 iz dordogonskega okraja in med delegati 20 iz Franzena. Na konferenci je sodeloval tudi okrojni sekretar Rambou.

Dnevni red je bil naslednji:
1. Pregled in poročilo dosedanjega dela komiteja Ljudske fronte ter analiza celotne situacije na terenu.
2. Vprašanje kmečkih delavcev. Problemi drugih delavcev Mermanda in Villeneuve ob Loti. Plačevanje davkov v na- turalnih.
3. Antifašistična propaganda in širjenje naprednega tiska med kmečkimi delavci na podeželju. Boj proti širjenju fašističnih krožkov med italijanskimi emigranti.

Konferenca je bila sklicana, da pregleda delo novozvolje- nih komitejev Ljudske fronte in spodbudi te k intenzivnejšemu delu. Trajala je štiri ure, razgibala je delegate in končala v živahni debati. Na konferenci so bili sprejeti naslednji sklepi:
1. Treba je združiti vse delavce ter male in srednje kmete ne glede na njihovo politično pripadnost v enotno antifašis- tično fronto.
2. Vskladati delo starih komitejev z novo ustanovljenimi po enotnem programu. Vsi člani se morajo seznaniti z našim programom.

(Nadaljevanje sledi)